

Årsberetning 2024

Innholdsfortegnelse

Forord	3
Befolkningsutvikling	4
Økonomiske hovedtall og analyser.....	5
Lønn og personale	13
Sentraladministrasjonen og fellesfunksjoner	17
Sektor oppvekst	26
Sektor helse og omsorg	31
Sektor teknikk og landbruk	37

Forord

Årsberetningen for 2024 gir en god oversikt over Tydal kommunes utvikling og økonomiske situasjon gjennom året. Økonomisk har kommunen oppnådd et meget godt netto driftsresultat, hovedsakelig drevet av historisk høye inntekter fra konsesjonskraft og eiendomsskatt.

Vår likviditet er sterk, og vi har en solid fondsreserve som gir oss handlingsrom for fremtidige investeringer og uforutsette utgifter.

I løpet av 2024 har vi også fokusert på å fremme likestilling og hindre diskriminering, samt å sikre et godt arbeidsmiljø for våre ansatte. Sykefraværet er en utfordring for en såpass liten organisasjon, men vi jobber kontinuerlig med tiltak for å redusere dette. Vi har også sett en økning i antall lærlinger og studenter, noe som bidrar til både samfunnsansvar og muligens egen rekruttering.

Vi har også gjort betydelige investeringer i bygg og anlegg, med et finansieringsbehov på 40,3 millioner kroner. Investeringene ble finansiert med 77 % i bruk av langsiktig lån, 12 % egenkapital og 5 % i tilskudd. Dette viser vår evne til å balansere mellom langsiktig gjeld og egenkapitalfinansiering for å sikre bærekraftige investeringer.

God budsjettdisiplin har vært en nøkkelfaktor i Tydal kommunes økonomiske suksess i 2024. Kommunen har vist evne til å holde kontroll på utgiftene og sikre at vi ikke overskrider budsjettet. Dette viser vår evne til å planlegge og gjennomføre økonomiske tiltak på en måte som sikrer stabilitet og bærekraft.

Det ble avsatt 27 170 424 kroner til disposisjonsfondet i forbindelse med regnskapsavleggelsen for 2024. Denne avsetningen styrker vår økonomiske robusthet og gir oss handlingsrom for fremtidige investeringer og uforutsette utgifter. Kommunens evne til å opprettholde et positivt netto driftsresultat, korrigert for bundne driftsfond, på 12,5 % av driftsinntektene, er betydelig over måltallet på 2 % og anses som et meget godt resultat.

Tydal kommune har fortsatt relativt lav driftsbelastende gjeld og derav lave finansutgifter. I tillegg har kommunen høy likviditetsbeholdning som gir betydelige renteinntekter.

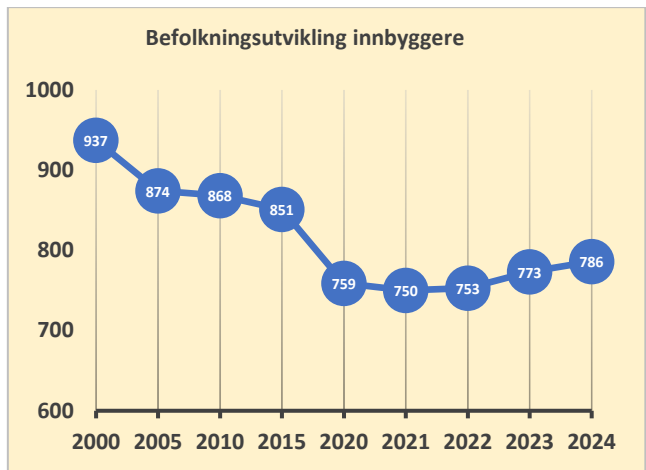
Tydal kommunes ansatte leverer som alltid gode tjenester for våre innbyggere, noe som jeg vil si en stor takk for. Takk også til folkevalgte og innbyggere for engasjementet. Sammen har vi lagt et godt grunnlag for videre utvikling og vekst i Tydal kommune.

Tydal, 31.03.25

Sign.
Heidi Horndalen
Kommunedirektør

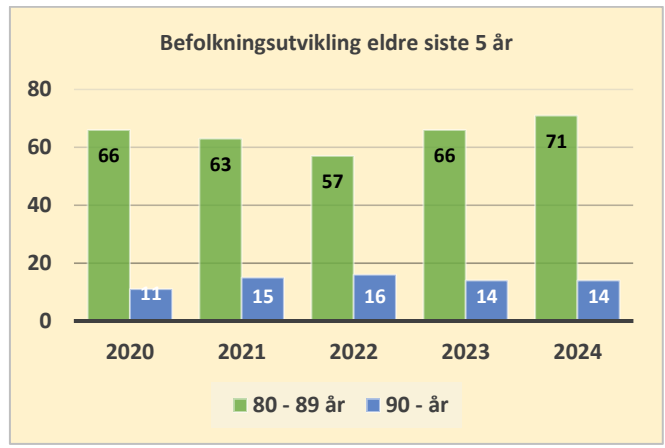
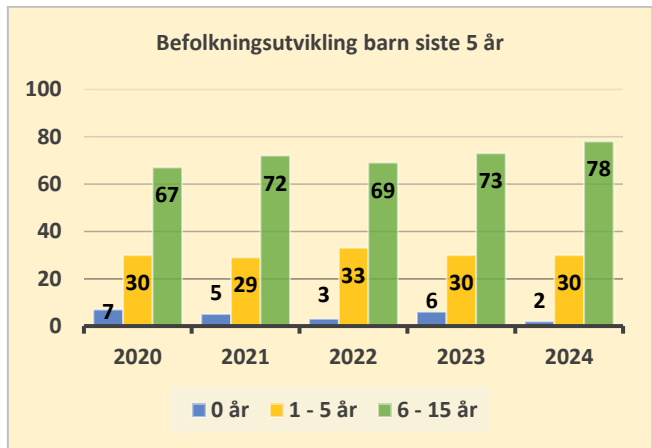
Befolkningsutvikling- og sammensetning

Innbyggertallet og befolknings sammensetningen danner grunnlaget for kommunens rammetilskudd fra staten og skatteinntektene (frie inntekter). Kommunene mottar størst innbyggertilskudd for de eldste og barn i barnehage- og grunnskolealderen. Det har sammenheng med at kostnadene er størst med å gi tjenestetilbudene til disse aldersgruppene. Endringer i disse befolkningsgruppene slår raskt ut på kommunens frie inntekter.

Tekst	2020	2021	2022	2023	2024
Folketallet ved inngangen til året	769	759	750	753	773
Fødte	7	6	4	7	2
Døde	8	11	13	6	12
Fødselsoverskudd	-1	-5	-9	1	-10
Innvandring	2	2	5	4	8
Utvandring	3	1	3	3	0
Innflytting, innenlands	17	27	31	50	39
Utflytting, innenlands	25	32	21	32	24
Netto innvandring og flytting	-9	-4	12	19	23
Folkevekst	-10	-9	3	20	13
Folketallet ved utgangen av kvartalet	759	750	753	773	786

Folketallet har på det meste vært litt over tusen innbyggere tilbake i 1990. Fra 2016 til 2022 var det en svært stor nedgang med 108 til 753 innbyggere. Nedgangen utgjør nesten 13 %. Fra 2023 til 2024 økte folketallet med 13 personer til 786. Det er en økning som utgjør 1,7 %. Likevel er befolkningsnedgangen over tid alvorlig bekymringsfull. Uten bosetting av flyktninger ville det vært en befolkningsnedgang. Netto innvandring (herunder flyktninger) utgjorde 23 personer i 2024.

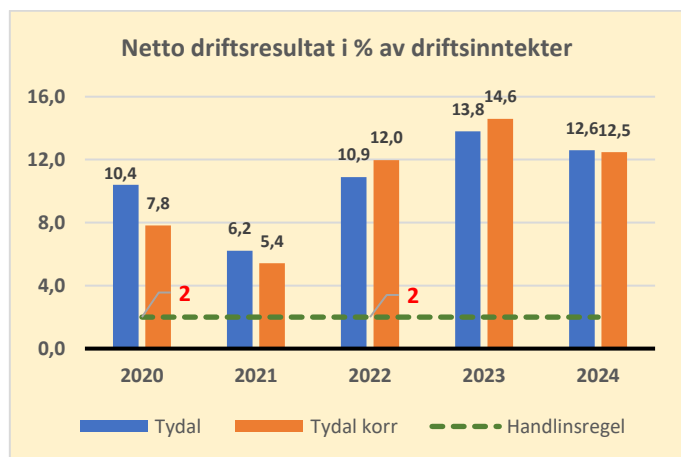
I aldersgruppen 1 – 5 år (barnehagealder) har barnetallet vært uforandret det siste året med 30 barn. Tilbake i 2022 var det 33 barn. For de aller yngste (0 år) har folketallet variert mellom 7 i 2020 og 2 i 2024. Fødselsoverskuddet var negativt (flere dødsfall enn fødte) alle årene i perioden 2020 – 2024 med unntak av 2023 med et positivt fødselsoverskudd på 1 person. Størst negativt fødselsoverskudd var det i 2024 med 10 personer og 2022 med 9 personer. Folketallet i grunnskolealder har økt med 9 barn de to siste årene og utgjorde 78 ved utgangen av 2024. Tilbake i 2021 var det 72 barn.

I gruppen 80 – 89 år har folketallet det siste året økt med 5 til 71 personer (8 %). Siden år 2000 har antallet økt med hele 33 personer tilsvarende 87 %. Folketallet for eldre over 90 år er uforandret med 14 personer siste året. Siden 2020 har det vært en økning på 3 personer. Små endringer i antallet gir store prosentvise utslag.

Økonomiske hovedtall og analyser

I årsberetningen blir det redegjort for den økonomiske situasjonen for kommunen pr 31.12.24. For analysebruk er bl.a. både driftsinntektene- og utgiftene korrigert for avsetning og bruk av bundne driftsfond som påvirker netto driftsresultat. Disse størrelsene varierer betydelig fra år til år, og korrigeringene er gjort for å få sammenlignbare tall over flere år. Disse korrigeringene fører også til både endret brutto driftsresultat og netto driftsresultat.

Netto driftsresultat i % av driftsinntektene

Figuren til venstre viser netto driftsresultat i % av driftsinntektene (netto resultatgrad). Netto driftsresultat viser hvor stor del som kan brukes til å finansiere nye investeringer og avsetninger samt å sikre en bærekraftig økonomi og effektiv ressursbruk.

Netto driftsresultat er den beste indikatoren på økonomisk balanse i kommunesektoren, som igjen er viktig for å sikre et godt og stabilt tjenestetilbud. Tallet må være positivt for at kommunen skal ha økonomisk bæreevne til å finansiere investeringer og avsetninger eller ta på seg nye driftstiltak.

For 2024 fikk kommunen et korrigert netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond på kr 27 670 424,-. Kommunens økonomi har de siste årene bedret betraktelig. Bakgrunnen for det er en sterk økning i nettoinntektene fra salg av konsesjonskraft fra og med 2022. I 2024 fikk vi et meget godt netto driftsresultat forårsaket først og fremst av historisk høye konsesjonskraftinntekter og eiendomsskatteinntekter på til sammen over 60 mill. kr. Disse inntektene svinger mye fra år til år.

Korrigert netto driftsresultat målt mot kommunens eget mål på 2 %

Kommunens eget mål for netto driftsresultat er minimum 2 %. Netto driftsresultat korrigert for bundne driftsfond i prosent av driftsinntektene (resultatgrad) ble for 2024 på 12,5 %, en reduksjon på 2,1 prosentpoeng fra 2023. Resultatet er betydelig over måltallet på 2 %, og anses som et meget godt resultat. I alle årene 2020 – 2023 hadde kommunen også svært gode resultater.

Positivt avvik mellom driftsbudsjett og driftsregnskap

Driftsregnskapet for Tydal kommune for 2024 er gjort opp med et positivt revidert budsjettavvik før strykninger på kr 6 014 314,-. Det ble ikke nødvendig å gjennomføre forskriftspålagte strykninger i 2024. I samsvar med ny økonomiforskrift ble det i 2024 avsatt kr 27 170 424,- til disposisjonsfondet i forbindelse med regnskapsavleggelsen.

Budsjettavvik i forhold til opprinnelig budsjett	
Tall i 1 000 kr	2024
Finansutgifter	2 300
Eiendomsskatt	2 100
Integreringstilskudd	2 700
Høyere konsesjonskraftinntekter	1 400
Høyere erstatningskraft	500
Lavere vedlikeholdsutgifter	600
Sum netto lavere forbruk sektorene	2 400
Herav sentraladministrasjonen	-1 000
Herav sektor oppvekst	700
Herav sektor helse og omsorg	-300
Herav sektor teknikk og landbruk	3 000

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisp.	
Tall i 1 000 kr	2024
Netto driftsresultat	-29 029
Avsetninger til bundne driftsfond	8 649
Bruk av bundne driftsfond	-7 290
Overføring til investering ihht til årsbudsjett	500
Avsetning til disp.fond i henhold til budsjett	21 156
Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)	-6 014
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	-6 014
Sum avsetning til disposisjonsfond	27 170
Fremført til inndekn. i senere år (merforbruk)	0

Kommentarer til avvik mellom utgifter og inntekter i årsregnskap og opprinnelig budsjett

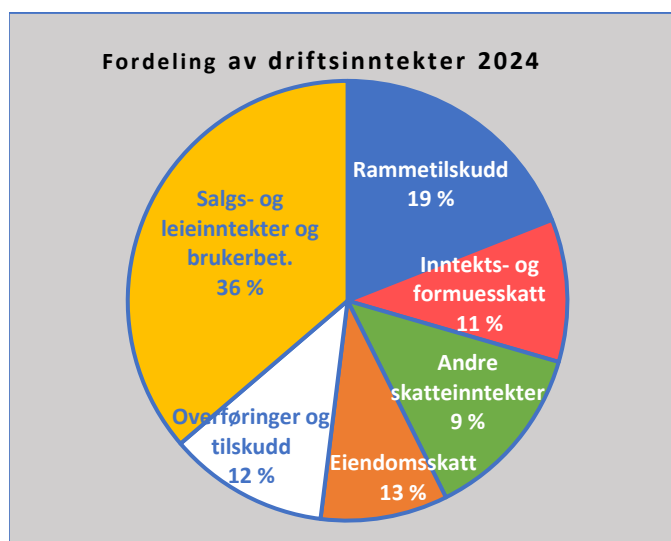
Kommunestyret vedtar budsjettet på overordnet nivå gjennom bevilgningsoversikter drift, bevilgningsoversikter investering og økonomisk oversikt etter art drift. Det redegjøres her for vesentlige avvik som ikke er kommentert eller forklart andre steder i denne delen av dokumentet.

Sektorene har til sammen et netto mindreforbruk på 2,4 mill. kr hvorav 3 mill. kr gjelder sektor teknikk og miljø. Netto finansutgifter ble netto 2,3 mill. kr lavere enn budsjettet. Konesjonskraftinntektene ble 1,4 mill. kr høyere enn forventet og erstatningskrafta fra Kistafossen 0,5 mill. kr høyere enn forventet. Vedlikeholdskostnadene på bygg og anlegg ble 0,6 mill. kr lavere enn budsjettet mens eiendomsskattene og integreringstilskuddet ble henholdsvis 2,1 og 2,7 mill. kr høyere enn budsjettet.

Samlet viser skatteinntektene, herunder naturressursskatten, inntektsutjevningen og rammetilskuddet en netto økning på 1,3 mill. kr i forhold til opprinnelig budsjett. Trekket i inntektsutjevningen grunnet høy skatteinngang (som skyldes naturressursskatten) utgjør 5,7 mill. kr og er 1,1 mill. kr høyere enn budsjettet.

Bundne driftsfond har fått avvik hovedsakelig grunnet større bruk og avsetning til øremerkede formål innenfor oppvekst og omsorgstjenesten.

Driftsinntektene

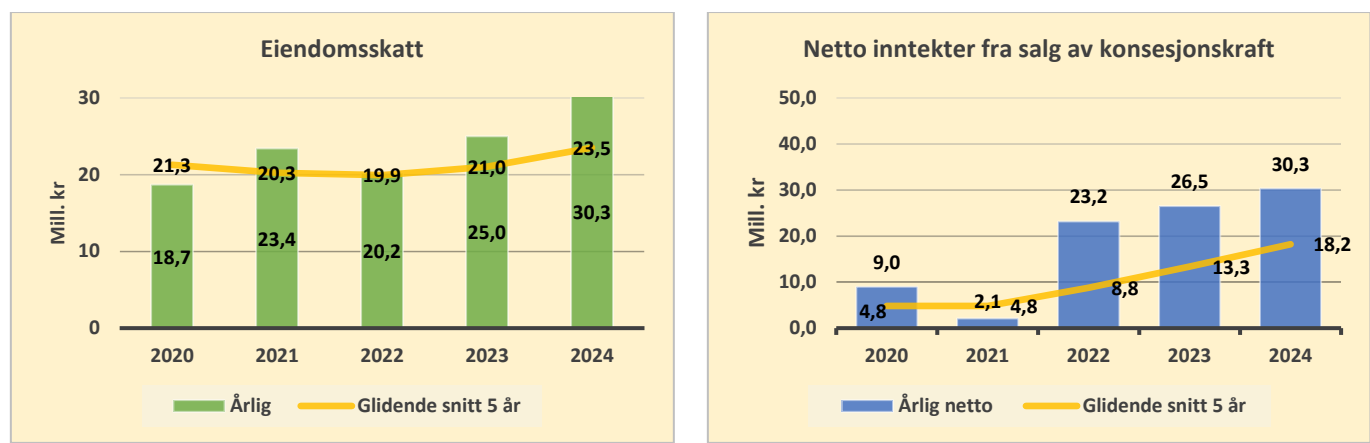

Tall i 1.000 kr	2 024	%
Rammetilskudd	43 815	19,0
Inntekts- og formuesskatt	24 179	10,5
Eiendomsskatt	30 260	13,1
Andre skatteinntekter	21 555	9,3
Overføringer og tilskudd	27 153	11,8
Salgs- og leieinntekter og bruket.	83 596	36,3
Sum dr.int. inkl. finansinnt.	230 558	100,0

De totale driftsinntektene økte i 2024 med 22 mill. kr til 230,6 mill. kr. Det tilsvarer en økning på hele 10,5 %. Hovedårsaken til inntektsøkningen er først og fremst en stor økning i konsesjonskraftinntektene og eiendomsskattene.

Skatt på inntekt og formue samt rammetilskudd fra staten er de to største inntektskildene til kommunen. Til sammen utgjorde de i 2024 29,5 % av brutto driftsinntekter. Fra 2023 til 2024 økte disse inntektene med 5,1 mill. kr (8,1 %) til 68 mill. kr. Tallene inkluderer kompensasjonen i det løpende inntektsutjevningstilskuddet i rammetilskuddet. Foruten vanlig lønns- og prisvekst er det endringer i kostnadsnøkler og innbyggertilskudd som ligger til grunn for endringen.

Eiendomsskattene og konsesjonskraft

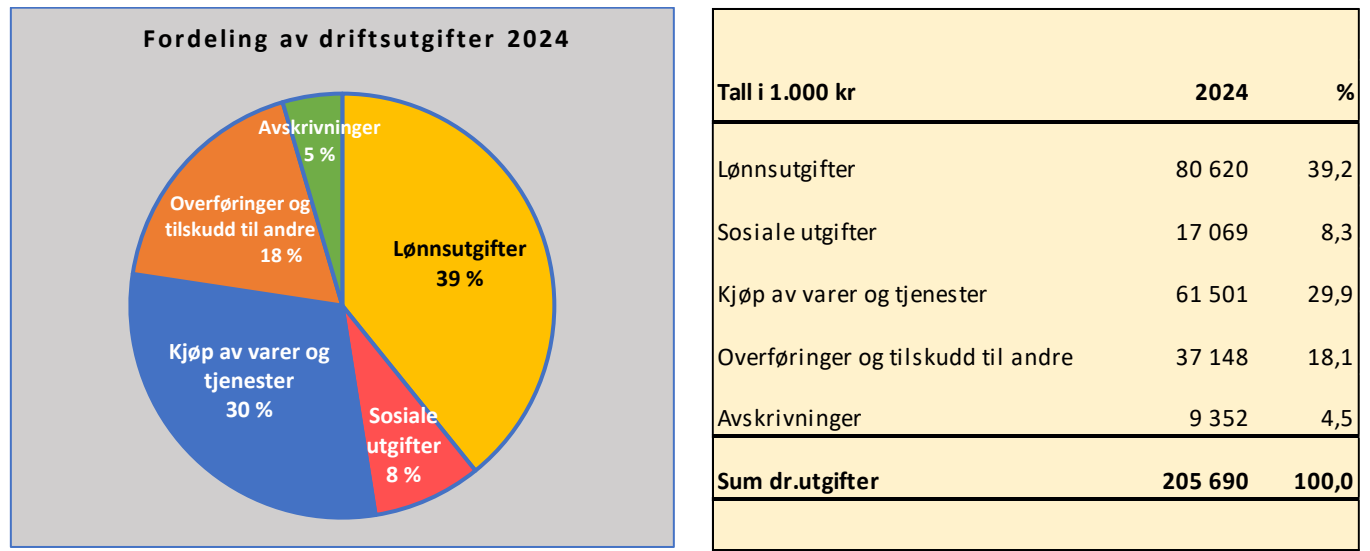
Eiendomsskattene utgjorde i 2024 30,3 mill. kr. eller 13,6 % av driftsinntektene. Det er en økning på 5,3 mill. kr fra 2023. Beløpet i 2024 inkluderer utskrivning av økt eiendomsskatt for tidligere år på 2 mill. kr. Eiendomsskattene kan variere mye fra år til år bl.a. som følge av store variasjoner i kraftprisene. I 2025 er det budsjettert med 27,5 mill. kr i eiendomsskatt som inkluderer ca. 0,3 mill. kr i eiendomsskatt på den nye kraftlinja fra Stokkfjellet vindpark. Når vi ser på gjennomsnittsinntektene fra eiendomsskattene som glidende gjennomsnitt over 5 år, vil inntektene kunne være mer stabile. I perioden 2020 til 2024 varierte de årlig mellom 23,5 mill. kr og 19,9 mill. kr i 2022.

Nettoinntektene fra salg av konsesjonskraft utgjorde 30,3 mill. kr i 2024 og er historisk høye. Det er en økning på 3,8 mill. kr fra 2023 og 7,1 mill. kr fra 2022. Årsaken til den store økningen skyldes at kommunen kan ta ut hele konsesjonskraftmengden på 110 GWH mot tidligere 39 GWH som en følge av etableringen av Tydal Data Center AS. I tillegg oppnådde kommunen også en god salgspris for åren 2022 – 2024.

Inntektene fra salg av konsesjonskraft kan variere svært mye fra år til år. Årsaken til svingningene i inntektene skyldes at salgsprisene varierer mye fra år til år. Etableringen av datasenteret har også ført til en stor økning av konsesjonskraftmengden. Den økte konsesjonskraftmengden fører også til økte innkjøpspriser på mengden. Innkjøpsprisen har økt kraftig de siste to årene.

For 2025 er det budsjettert med 20 mill. kr i nettoinntekter fra salg av konsesjonskraft. Kommunen oppnådde også god salgspris for 2025. Innkjøpsprisen for 2025 vil først bli kjent i oktober 2025 og vil øke ytterligere som følge av store investeringer i kraftverken.

Driftsutgiftene

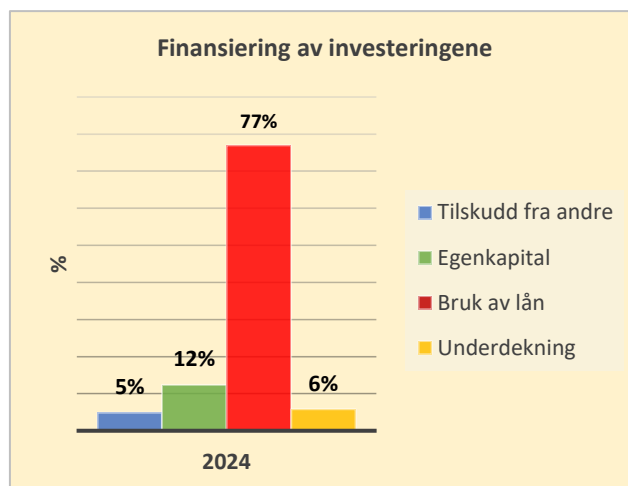

I 2024 økte driftsutgiftene med 19,5 mill. kr til 205,7 mill. kr som tilsvarer en økning på 10,5 %. Personalet er den viktigste ressursen til kommunen. I 2024 gikk 97,7 mill. kr eller 47,5 % av de totale driftsutgiftene med til lønn og sosiale utgifter. Det er en økning på 8,6 mill. kr eller 9,7 % fra 2023. I tillegg kommer kjøp av tjenester fra vikarbyrå på 3,3 mill. kr og bemanningssamarbeid i Værnesregionen, Røros og Selbu. Medregnet dette er den totale andelen lønn og sosiale omkostninger en del høyere. Kommunens pensjonskostnader ble på 11,3 mill. kr og arbeidsgiveravgiften på 5,7 mill. kr i 2024.

Den store lønnsandelen viser at kommunen er en arbeidsintensiv serviceorganisasjon. Grunnen er at hovedformålet er å yte service til innbyggerne i form av undervisning, pleie, omsorg, fritidstilbud og for å legge forholdene til rette for husbygging og næringsutvikling m.m.

Investeringene

Tall i 1.000 kr	2024	2024 (budsj)
Invest. i varige driftsmidler	39 829	34 270
Tilsk. til andre investeringer	0	0
Invest. i aksjer og andeler	487	500
Utlån av egne midler	0	0
Avdrag på lån	0	0
Årets finansierungsbehov	40 316	34 770
Kompensasjon mva.	4 345	3 240
Tilskudd fra andre	1 950	0
Salg av varige driftsmidler	151	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0
Overføring fra driftsregnsk.	500	500
Bruk av lån	31 030	31 030
Sum finansiering	37 976	34 770
Underdekning	2 338	0

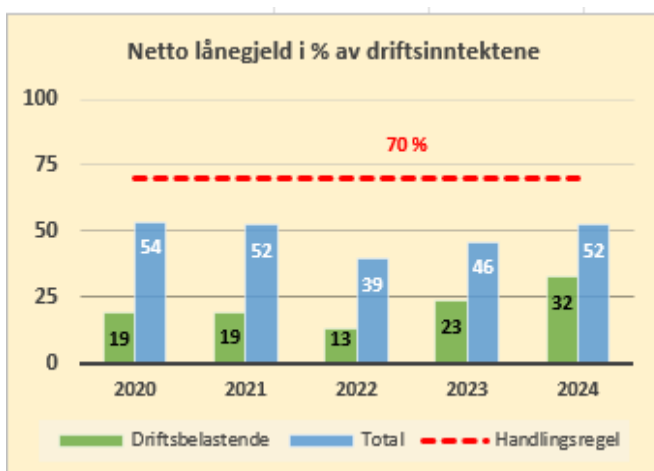
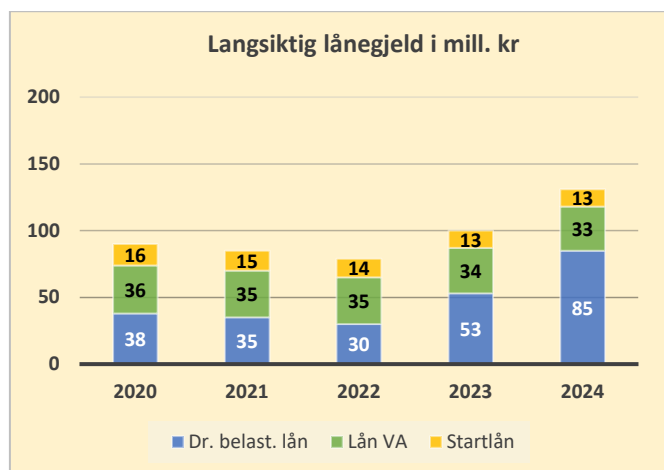
Investeringsregnskapet gjort opp med underdekning

Investeringsregnskapet for 2024 er gjort opp med underdekning på kr 2 337 925,-. Årets budsjettavvik før strykninger utgjør kr 112 075,-. Årsaken til underdekningen skyldes budsjettreguleringer vedtatt i kommunestyret i desember 2024 hvor utgiftssiden i investeringsbudsjettet ble redusert med kr 6 830 000,-. Det ble gjort da prosjektutgifter ble forventet å komme i 2025 i stedet for 2024. Finansieringen (bruk av lån) ble redusert tilsvarende. Etterpå viste det seg at dette bare delvis slo til. Det førte da til underfinansieringen i 2024. Mindreforbruket av lånemidler ble avsatt som ubrukte lånemidler i regnskapet for 2024 og skal i 2025 finansiere underdekningen i 2024. Det får ingen innvirkning på låneopptak og finanskostnader.

I 2024 ble det et finansierungsbehov i investeringsregnskapet på 40,3 mill. kr hvorav investeringer i varige driftsmidler utgjorde 39,8 mill. kr. De største investeringene er gjennomført i bygg og anlegg. Investeringsregnskapet ble i 2024 belastet med kr 981 000,- i bruk av eget driftsmannskap på prosjekter i investeringsregnskapet. Investeringene ble finansiert med 77 % i bruk av langsiktig lån (31,1 mill. kr), 12 % egenkapital og 5 % (2 mill. kr) i tilskudd. Egenkapitalfinansieringen omfatter salg av eiendom, merverdiavgiftskompensasjon og overførte driftsmidler fra driftsregnskapet på til sammen 5 mill. kr.

Regnskapsreglene for investeringsregnskapet medfører at budsjettmessige overskridelser eller manglende finansiering av prosjekter, skal dekkes med frie midler og ubrukte lånemidler opp til samlet budsjettert beløp for investeringsregnskapet. Dette medfører at investeringsregnskapet må ses på som en helhet og ikke prosjektbasert som tidligere. Det innbyrdes forholdet mellom finansieringskildene kan variere en god del fra år til år. Det har sammenheng med valg av finansieringskilde for det enkelte investeringsprosjekt. I enkelte tilfeller vil bruk av egenkapital være å foretrekke, mens andre ganger vil langsiktige lån være å foretrekke. Når det investeres i prosjekter som er tilskuddsberettiget vil denne andelen øke. Investeringer som har kort levetid bør en som hovedregel være tilbakeholdne med å finansiere med eksterne lån.

Langsiktig lånegjeld og netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene pr. 31.12

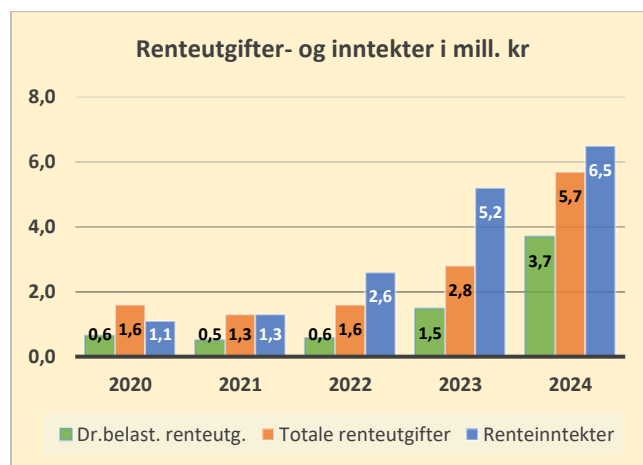
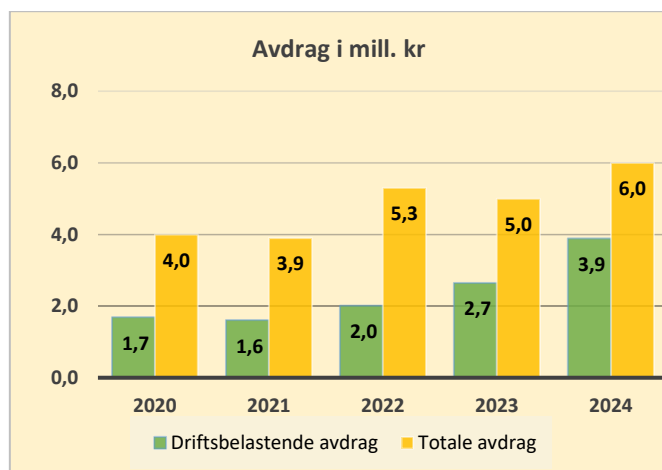

Den totale langsiktige lånegjelda utgjorde ved årsskiftet 131 mill. kr (toppen av stolpene) inkl. 13 mill. kr i formidlingslån (startlån) og 33 mill. kr til lån i vann- og avløpssektoren. Siste året økte den langsiktige lånegjelda med netto 31 mill. kr. Budsjettert låneopptak på 3 mill. kr til startlån er ikke gjennomført da behovet for lån ble dekket med tidligere års udisponerte lånemidler. Øvrige låneopptak til investeringer i varige driftsmidler på 38 mill. kr er gjennomført.

Den totale lånegjelda var fram til og med 2022 ganske stabil, men har økt en god del det siste årene på bakgrunn av investeringer i bygg og anlegg. Ikke alle lånene tynger like mye. Startlån og lån i avgiftssektorene utgjør til sammen 46 mill. kr og belaster som sådan ikke kommunens netto driftsresultat. Restgjelda som påvirker drifta, er pr. 31.12.24 på 85 mill. kr (blå stolpe i diagrammet til venstre) og utgjør 65 % av den totale lånegjelda. I dette beløpet inngår også finansiering av investeringer i kjøp av to eneboliger og utgifter til bygging av leiligheter i Rønningsjardet med 13 mill. kr. Leilighetene skal ferdigstilles våren 2025. Boligene leies ut og det sammen skal leilighetene. Selv om leien ikke dekker alle kommunens kostnader bidrar leien til at den driftsbelastende lånegjelda i realiteten er en del lavere.

Netto total lånegjeld i prosent av driftsinntektene økte fra 31.12.23 til 31.12.24 med 6 prosentpoeng til 52 %. Den driftsbelastende andelen av lånegjelda i prosent av driftsinntektene økte siste året ned med 9 prosentpoeng til 32%. Årsaken til denne utviklingen skyldes både økte låneopptak og en økning i driftsinntektene i 2024. Den driftsbelastende lånegjelda i prosent er av samme årsak som nevnt ovenfor reelt også en del lavere enn det som kommer frem av figurene.

Avdrag og renter

Av samlede avdragsutgifter på 6 mill. kr i 2024 utgjorde de driftsbelastende avdragsutgiftene 3,9 mill. kr (65 %) som er en økning på 1,2 mill. kr fra 2023. Det er betalt 1,6 mill. kr i avdrag utover minimumsavdraget etter økonomiforskriften.

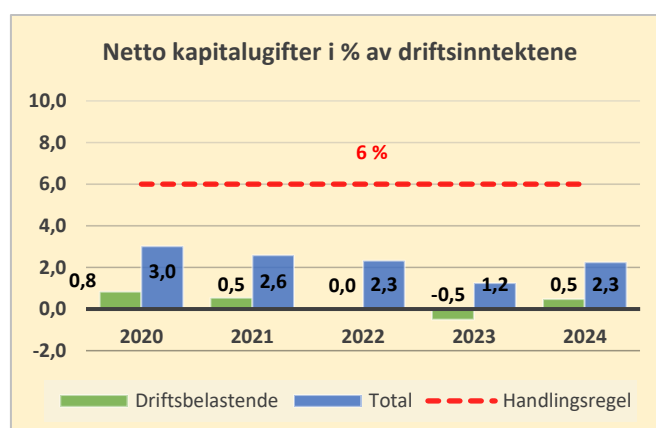
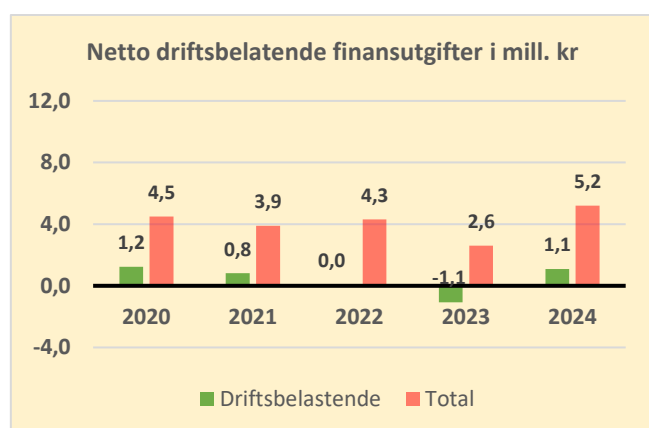
De totale renteutgiftene utgjorde 5,7 mill. kr i 2024 hvorav de driftsbelastende renteutgiftene utgjorde 3,7 mill. kr. Det er en økning på 2,2 mill. kr fra 2023.

Renteinntekter og utbytte utgjorde siste året 6,5 mill. kr hvorav 0,5 mill. kr gjelder renteinntekter på startlån, 5,6 mill. kr i ordinære renteinntekter og 0,4 mill. kr i utbytte. Renteutgiftene- og inntektene økte begge betydelig i 2024, men renteutgiftene økte betydelig mer som en følge av nye låneopptak. Renteutgiftene vil fortsette å øke i 2025 mens renteinntektene vil reduseres.

Gjennomsnittlig renteinntekt på våre innskudd ble på 4,84 % i 2024. Renteinntektene ble høyere enn renteutgiftene i 2024. Økningen følger av et høyere rentenivå. Gjennomsnittlig rentekostnad på våre innlån ble på 4,9 % i 2024.

Netto kapitalutgifter

Netto kapitalutgifter består av summen av avdragene tillagt renteutgiftene med fradrag for renteinntektene og utbytte. Netto kapitalutgifter i prosent av driftsinntektene viser hvor stor del av brutto driftsinntekter som brukes til å dekke kapitalutgifter. Nøkkeltallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som er bundet opp i finans, i hovedsak tilbakebetaling av lån. Rente og avdragsbelastningen vil også si noe om hvilken finansieringsstrategi kommunene har og hvor mye nye lån nye prosjekter finansieres med.

Netto kapitalutgifter utgjorde lave 2,6 mill. kr i 2023 mens de økte til 5,2 mill. kr i 2024. Netto driftsbelastende finansutgifter ble negativ i 2023 med 1,1 mill. kr. Det innebærer at renteinntektene og utbyttet dette året faktisk ble høyere enn renteutgiftene og avdragene. Det er svært uvanlig og positivt. I 2024 endret dette seg som forventet og netto driftsbelastende finansutgifter økte til 1,1 mill. kr. Kommunen har hatt lave netto finansutgifter gjennom mange år, bl.a. som en følge av at man har skjøvet på både vedlikehold og store investeringer i bygningsmassen.

Handlingsregel langsiktig driftsbelastende kapitalutgifter (maksimalt 6 %)

Kommunes handlingsregel for driftsbelastende kapitalutgifter er i økonomiplanen satt til maksimalt 6 % av driftsinntektene, jf. kapittel 3. Måltallet viser hvor stor andel av driftsinntektene som går til å dekke kapitalutgiftene. Høy lånegjeld fører til økte kapitalutgifter som videre fører til at en større andel av driftsinntektene går til dekning av kapitalutgiftene.

Netto driftsbelastende kapitalutgifter i prosent av driftsinntektene ble på 0,5 % for 2024 %, en økning på ett prosentpoeng fra 2023. Resultatet er betydelig under måltallet på 6 % og et meget godt resultat.

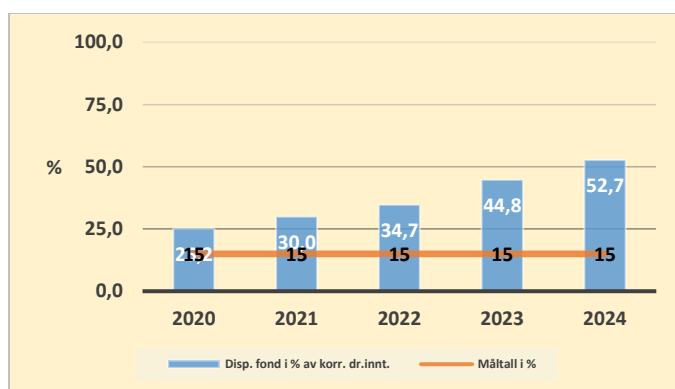
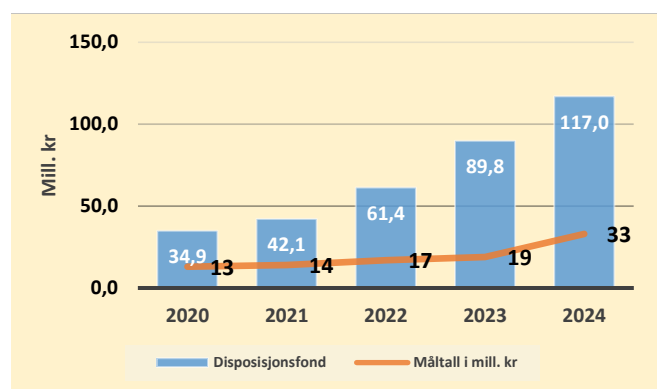
Tydal kommune har fortsatt relativt lav driftsbelastende gjeld og derav lave finansutgifter. I tillegg har kommunen høy likviditetsbeholdning som gir betydelige renteinntekter. Til sammen gjorde det at kommunen i 2023 ikke belastet brutto driftsresultat med netto driftsbelastende finansutgifter. De høye renteinntektene førte tvert imot til en tilførsel av midler til driften i 2023. Slik er det ikke i mange kommuner, men dette endret seg altså i 2024. Kommunen står foran store investeringer i bygningsmassen de nærmeste årene og derigjennom store låneopptak og bruk av disposisjonsfond.

Det finnes ikke et generelt anbefalt nivå for netto finansutgifter. Forholdet mellom investeringer, drift, fondsreserver og gjeldsutvikling vil være et resultat av kommunenes prioriteringer. Prioriteres investeringer vil dette få en konsekvens for tjenestene ved at driftsutgiftene må reduseres. I hvor stor grad bestemmes av investeringsnivået, andel egenkapitalfinansiering, rentenivå og avdragstid.

Fond

Kommunene kan ha fire ulike hovedtyper fond hvor disposisjonsfond er de mest anvendelige. Disposisjonsfond er midler som kommer fra positivt netto driftsresultat («driftsoverskudd») og midlene kan fritt disponeres både til driftstiltak og investeringer.

Disposisjonsfond

En kommunes beholdning av fondsmidler sier noe om den økonomiske handlefriheten kommunen har. Først og fremst gjelder det beholdningen av disposisjonsfond og delvis ubundne investeringsfond.

Disposisjonsfond målt mot kommunens eget mål på 15 %

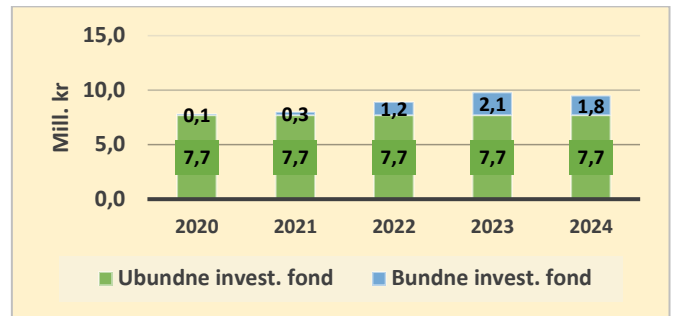
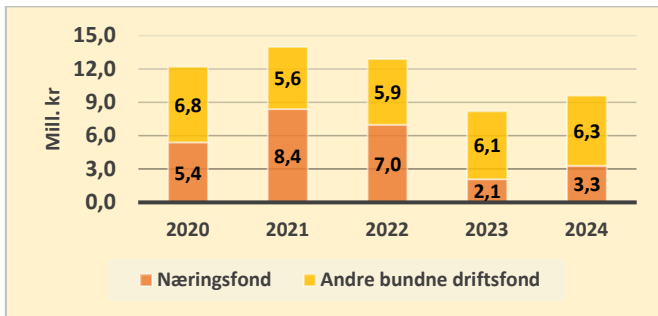
I forbindelse med behandlingen av økonomiplanen for perioden 2025 – 2028 og budsjettet for 2025, ble det vedtatt at for å skape en robust økonomi og tilstrekkelig handlingsrom skal disposisjonsfondet være på minimum 15 % av korrigerte driftsinntekter.

Målet innebærer at kommunen skal ha minst 33 mill. kr i disposisjonsfond med korrigerte brutto driftsinntekter på 222 mill. kr (2024). Avsetninger til disposisjonsfond kan kun skje hvis det er positivt netto driftsresultat. Disposisjonsfondene (som er de mest anvendelige) utgjorde ved utgangen av året 52,7 % av driftsinntektene eller 117 mill. kr. Det er en netto økning på 27,2 mill. kr tilsvarende 7,9 prosentpoeng. Det er meget bra for begge beregningsmåtene.

Det er viktig å ha fondsreserver for å møte svingninger i økonomien og uforutsette merkostnader/mindreinntekter. Det er også viktig at kommunen har egne midler som kan brukes til finansiering av investeringer slik at man unngår for store låneopptak. Generelt kan man si at felles for mange av fondene (bundne driftsfond som for eksempel næringsfondet) er at de er øremerket til spesielle formål og ikke kan nyttes til andre formål enn de øremerkede.

I forbindelse med behandlingen av økonomiplanen for perioden 2025 – 2028, ble det vedtatt å bruke netto 60 mill. kr av disposisjonsfondet som egenkapital i investeringer (helse- og administrasjonsbygg).

Bundne fond

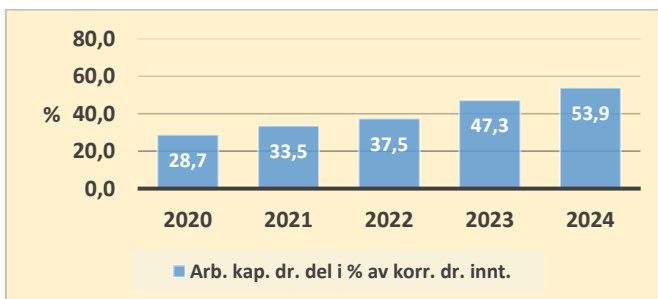

Bundne driftsfond er øremerkede midler til spesielle formål. Bundne driftsfond oppstår når øremerkede midler ikke blir brukt det året kommunen mottar midlene. Eksempel på det er næringsfondet som får sine midler fra konsekssjongsavgiftene. Saldoen på næringsfondet økte med netto 1,2 mill. kr siste året opp til 3,3 mill. kr pr. 31.12.24. I saldoen inngår ikke vedtatte foreløpige ikke gjennomførte vedtak/tiltak så den reelle saldoen som kan brukes er lavere. Øvrige bundne driftsfond utgjorde 6,3 mill. kr ved utgangen av året. Fondene tilhører de enkelte sektorene samt noe for kommunene i Værnesregionen.

Ubundne investeringsfond er midler som kommer fra inntekter i investeringsregnskapet eller som er avsatt fra positivt netto driftsresultat i driftsregnskapet. Ved utgangen av året utgjorde beholdningen 7,7 mill. kr. som er uforandret i forhold til 2023. Midlene skal benyttes som egenkapital i fremtidige investeringer.

Bundne investeringsfond er øremerkede midler til spesielle investeringsformål. Bundne investeringsfond oppstår når øremerkede midler ikke blir brukt det året kommunen mottar midlene. Ved utgangen av året utgjorde beholdningen 1,8 mill. kr.

Likviditet (arbeidskapitalens driftsdel)

Arbeidskapitalens driftsdel kommer frem som sum om-løpsmidler (kontanter, bankinnskudd og kortsiktige fordringer) kortsiktig gjeld, ubrukte lånemidler og bundne fond. Arbeidskapitalens driftsdel er de likvidene som skal dekke de daglige behovene for utbetalinger. Utviklingen i arbeidskapital bestemmes av forskjellen mellom årets tilgang og bruk av midler, korrigert for årets endring i ubrukte lånemidler.

Arbeidskapital benyttes både for å angi likviditet (evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller) og soliditet (evnen til å tåle tap). Arbeidskapitalen bør være positiv, og normtall for tilfredsstillende arbeidskapital er at den bør utgjøre 10 – 15 prosent av driftsinntektene. Arbeidskapitalens driftsdel var på 53,9 % av korrigerede driftsinntekter pr 31.12.24. Det er en økning på 6,6 prosentpoeng fra 2023. Økningen i arbeidskapitalens driftsdel skyldes hovedsakelig netto økning i disposisjonsfondene. Tydal kommune har ikke behov for kassekreditt slik som mange andre kommuner har, og det skal man være veldig fornøyd med. Arbeidskapitalens driftsdel har gjennom lang tid vist at kommunen har hatt god likviditet og kunne gjort opp for seg rettidig. Endring av arbeidskapitalen fører også til endringer i finansinntektene som påvirker kommuneøkonomien. Oppstår behovet for kassekreditt for at vi skal være i stand til å oppfylle våre forpliktelser vil tilhørende renteutgifter forverre situasjonen ytterligere.

Tydal har over mange år opplevd befolkningsnedgang og reduserte driftsinntekter. Den aller viktigste jobben er å stabilisere innbyggertallet og helst øke det. Det er en meget krevende jobb. Tydal har innenfor de fleste områdene god kapasitet på sine tjenester. Tydal har også en godt utbygd infrastruktur med en bygningsmasse innenfor oppvekstområdet som kan ta imot vesentlig flere barn enn det som er tilfellet i dag. For en del år siden var det betydelig flere barn både i barnehagen og grunnskolen. Flere barn gir kommunen økte inntekter. I grunnskolen kan vi ta imot en god del flere barn uten at det behøver å føre til noen særlig økt bemanning.

Lønn og personale

Årsverk og ansatte

Årsverk og ansatte	Kvinner		Menn		Totalt	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Antall faste ansatte	88	95	30	30	118	125
Antall faste årsverk	83	82	21	21	104	103

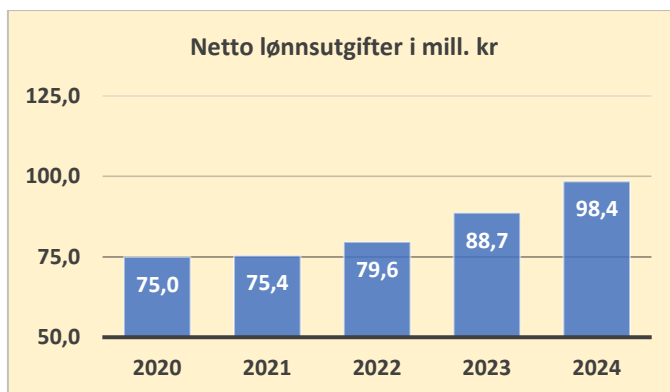
For at kommunen skal kunne yte service og tjenester til befolkningen har kommunen behov for mange forskjellige stillingsgrupper med ulik fagbakgrunn. Ved utgangen av 2024 var i alt 118 personer tilsatt i 104 årsverk. Arbeidstakerne må derfor helt klart sies å være den største, mest kostnadskrevende og viktigste ressursen i den kommunale forvaltningen.

Siste året økte bemanningen med totalt ett årsverk som var i sektor helse og omsorg. Se nærmere om dette i kapitlene om sektorene.

Kjønnsfordelingen i kommunen viser at av total ansatte i kommunen er ca. 20 % menn og ca. 80 % kvinner. Kommunen har en del deltidsstillinger, spesielt innenfor de kvinnedominerte yrkene. Det er et mål at stillingsandelene skal økes, men det er ikke registrert noe stort omfang av ufrivillig deltid i Tydal kommune. Det gjennomføres likevel fortløpende arbeid for å følge opp dette.

Tydal kommune har ikke gjennomført spesielle tiltak for å fremme likestilling i 2024. Ledersjiktet har en overvekt av kvinner, men det er ikke igangsatt spesielle tiltak for å rekruttere det underrepresenterte kjønn som for tiden er menn. Kommunedirektørens ledergruppe består av to menn og fire kvinner.

Lønnskostnader og årslønnsvekst

Netto lønnsutgifter beregnes som sum lønn med alle sosiale omkostninger for alle ansatte og folkevalgte i Tydal kommune fratrukket syke- og fødselspenger samt tillagt kjøp av tjenester fra bemanningsbyrå.

Årslønnsveksten på kommunalt tariffområde har de senere årene variert mellom 1,7 % og 5,6 %. I 2024 ble den på 5,4 %. Med brutto lønn og sosiale omkostninger på til sammen nesten 98 mill. kr i 2024 fører selv små tillegg til store merkostnader for kommunen. Ett prosentpoeng med helårsvirkning utgjør nesten 1 mill. kr pr år.

Men lønnskostnader har også en annen side. Kommunen som arbeidsgiver må være konkurransedyktig på lønns- og arbeidsbetingelser for å tiltrekke seg dyktige ansatte. Kampen om arbeidskraften har hardnet til de senere årene. Det konkurreres delvis om den samme arbeidskraften med både private virksomheter og andre kommuner.

Diskriminering og likestilling

Kommunen har plikt til å fremme likestilling og hindre diskriminering. Vern mot diskriminering i arbeidslivet sikres gjennom Lov om likestilling og forbud mot diskriminering (likestillings- og diskrimineringsloven) gjeldende fra 01.01.18. Loven erstatter fire tidligere lover som gjaldt diskriminering knyttet til ulke diskrimineringsgrunnlag. Endringene var hovedsakelig av redaksjonell art, og knyttet til arbeidet med å sikre et mer enhetlig vern mot diskriminering i norsk rett. Loven gjelder for alle samfunnsområder, altså også for arbeidslivet, bortsett fra diskriminering på grunn av alder i forhold som reguleres av arbeidsmiljølovens kapittel 13 og skipsarbeidslovens kapittel 10.

Lovens formål er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn, graviditet, permisjon ved fødsel eller adopsjon, omsorgsoppgaver, etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet, kjønnsuttrykk, alder og andre vesentlige forhold ved en person. Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging. Loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling. Loven skal bidra til å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmede barrierer, og hindre at nye skapes.

Arbeidsmiljøloven forbyr, i tillegg til bestemmelsene i likestillings- og diskrimineringsloven, diskriminering på grunn av politisk syn, medlemskap i arbeidstakerorganisasjon og alder. Trakassering og instruks om å diskriminere personer av slike grunner anses også som diskriminering. Bestemmelsene gjelder også diskriminering av midlertidig ansatte og arbeidstakere som jobber deltid.

Kjønnsbalanse m.m.

Det er nødvendig med bevisstgjøring rundt rekrutteringsprosessene. Tydal kommune har få menn i kvinnedominerte yrker. I 2024 var det to menn i kvinnedominerte yrker (helse og omsorg) mens det i 2022 var ingen. Samtlige politiske lederverv i den nye valgperioden 2023 – 2027 er med unntak for leder av UMS menn.

Menn i kvinne- dominerte yrker	2024	2023	2022	2021	2020	Politiske lederverv	Kvinner		Menn	
							2023	2019	2023	2019
Helse og omsorg	2	5	0	1	0	Ordfører	0	0	1	1
						Varaordfører	0	0	1	1
Barnehage	0	0	0	0	0	Leder UMS	1	0	0	1
						Kontrollutvalg	0	0	1	1

I bevisstgjøring med tanke på likestilling er det viktig med oppgradering av status for kvinnedominerte yrker, og at menn går inn i kvinnedominerte yrker. Det er også viktig at de politiske partiene hensyntar kjønnsbalansen i nominasjonsprosessen og ved valg til styre, råd og utvalg.

Det er også viktig med integrering av fremmedkulturelle kvinner og menn. 9 personer med etnisk bakgrunn er vikar eller fast ansatt i Tydal kommune. Diskriminering på etnisk grunnlag er noe Tydal kommune ser alvorlig på. Det er likevel ikke vurdert til å være et problemområde.

Universell utforming

Tydal kommune arbeider aktivt og målrettet for å fremme universell utforming innen virksomheten gjennom å bidra til nedbygging av samfunnsskapte barrierer og hindre at nye skapes. I Tydal kommune er det planlagt tiltak eller gjennomført følgende tiltak:

- Ved rådhuset er det tydelig skilting og markering av parkeringsplass for bevegelseshemmede.
- Det er inngangsdører med dørautomatikk både på rådhuset herunder NAV-kontoret, helsesenteret, sykehjemmet, Tydalshallen og biblioteket/skolen.
- Det er heis på rådhuset, helsesenteret, sykehjemmet, servicebygget og biblioteket/skolen.
- Kommunen sørger for individuell tilrettelegging av arbeidsplasser slik at alle så langt som mulig skal kunne utføre jobben ut fra sine forutsetninger.
- Vi følger regelverket for universell utforming i våre byggeprosjekter. Det betyr likevel ikke at alle våre lokaler er oppdatert til dette nivået.

Fokusområder for likestillingsarbeid

Det er nødvendig med bevissthet rundt likestilling ved:

Ansettelser	Rekruttering til lederstillinger	Oppgradering av status for kvinnedominerte yrker
Lederopplæring	Menn i kvinnedominerte yrker	Integrering av fremmedkulturelle menn og kvinner
Møtekultur og nettverk	Kvinner i mannsdominerte yrker	Få godkjent utdanning fra utenlandske institusjoner
Rekruttering til fagstillinger	Arbeids- og oppgavefordeling	Ordninger med mer fleksibel arbeidstid inkl. hjemmekontor
Uønsket deltidproblematikk	Lønn som virkemiddel i likestilling	Sammensetning av prosjektgrupper og utpeking av prosjektledere
Diskriminerende holdninger	Kvinnerepresentasjon i viktige forum	Tilrettelegging av karrieremuligheter i ulike faser av den yrkesaktive perioden.

Etikk

Etiske retningslinjer for ansatte og folkevalgte i Tydal kommune ble vedtatt i 2016. Etisk kvalitet på tjenesteyting og myndighetsutøvelse er en forutsetning for at innbyggerne skal ha tillit til kommunen. Målet med de etiske retningslinjene er at alle ansatte og folkevalgte skal være seg dette bevisst. Retningslinjene er ment å være generelle rettesnorer som igjen krever refleksjon av den enkelte.

Kommunen som arbeidsgiver har det overordnede ansvaret for de etiske retningslinjene, og for at disse blir fulgt. Sektorledere og tjenesteledere har et særlig ansvar for oppfølging. For det første fordi lederne gjennom ord, handlinger og lederstil har stor innflytelse på kulturen og normene for atferd i organisasjonen. For det andre fordi lederne selv kan bli satt i situasjoner hvor valg og beslutninger krever etisk refleksjon og klokskap. For det tredje fordi det er ledernes ansvar å sørge for at hele organisasjonen er seg bevisst de etiske kravene som stilles i virksomheten, og at det umiddelbart blir tatt opp i organisasjonen dersom det skjer brudd på lover og regler eller det utvikler seg en uheldig sedvane og kultur. Gjennom felles forståelse av grunnleggende prinsipper knyttet til etiske handlinger tilstreber Tydal kommune gode, etiske handlinger i alle deler av kommunens virksomhet og blant folkevalgte. Gjennom gode rutiner og fagsystem skal kommunen ivareta betryggende kontroll. Kommunen har fagsystem for avvikshåndtering.

Arbeidsmiljøutvalget

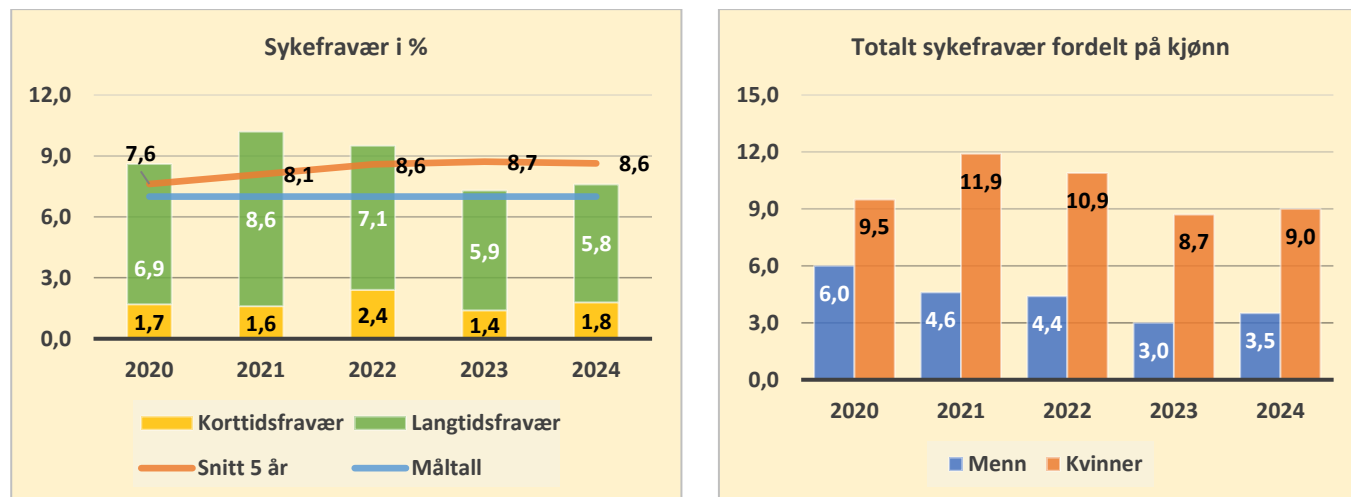
Følgende har vært medlemmer i AMU i 2024: Fra arbeidsgiver kommunedirektør Heidi Horndalen, tjenesteleder enhet teknisk drift Edel Kleiven og personalrådgiver Dorte Østbyhaug. Fra arbeidstakerne hovedverneombud Katrine Steig Arstad, hovedtillitsvalgt fra Utdanningsforbundet Siv Elisabeth Kleven Moen og Ane Marie Dahlen fra Fagforbundet. Fra Kommunens bedriftshelse, Friskgården, har Bodil Myhre deltatt. Dorte Østbyhaug ble i første AMU-møte valgt som leder og Katrine Stein Arstad som nestleder for perioden 2023 – 2024.

AMU hadde 4 møter i 2024. Faste saker har vært sykefravær, avvik, informasjon fra arbeidsgiver, informasjon fra hovedverneombud, informasjon fra tillitsvalgte, informasjon fra bedriftshelsetjenesten og saker fra HMS-team. Gjennom året 2024 har AMU fortsatt arbeidet med å styrke ulike deler av HMS arbeidet i kommunen.

AMU har i 2024 behandlet og vedtatt retningslinjer for rutine ved skader og nestenulykker og revidert reglement for arbeidsmiljøutvalg. Videre ble arbeidsreglement, strategisk kompetanseplan og rutine for varsling av kritikkverdige forhold behandlet. Disse sakene gikk videre til behandling i administrasjonsutvalget.

AMU har også gjennomgått oversikten over retningslinjer, reglement og rutiner utarbeidet av personal. AMU var enig i personal sitt forslag på hvilke retningslinjer, reglement og rutiner vi bør ha og hvilke som kan avvikes. Noen av de som er foreslått avvirket må behandles av kommunestyret, da de er vedtatt der.

Sykefravær

Figuren til venstre viser sykefraværet spesifisert på korttidsfravær og langtidsfravær samt glidende gjennomsnitt over 5 år. Totalt sykefravær sees på toppen av søylene. Figuren til høyre viser totalt sykefravær fordelt på kjønn.

Sykefraværet koster kommunen store summer hvert år i vikarutgifter og tapt tjenesteproduksjon samt administrativt merarbeid. De første 16 dagene arbeidstakerne har sykefravær må kommunen som andre bedrifter dekke selv. NAV trygd refunderer deretter sykepenger. Også i sykefraværperioder med refusjon fra NAV ligger det igjen en betydelig kostnad hos kommunen som arbeidsgiver.

Det totale sykefraværet var i 2024 på 1 966 dager som utgjør 7,6 %. Det er en økning på 0,3 prosentpoeng fra 2023. Det gjennomsnittlige sykefraværet de siste fem årene har vært på 8,7 %. Korttidsfraværet har variert lite de 5 siste årene. Sykefraværet er høyere blant kvinner enn menn noe man ser i de aller fleste kommunene.

Det er bestemt et måltall for sykefravær i Tydal kommune på 7 %. Tydal lå i 2024 litt over med 7,6 %.

Kommunens kostnader med sykefraværet er vanskelig å beregne eksakt. Den største kostnaden har kommunen de 16 første dagene arbeidstakerne har sykefravær, men kommunen har også kostnader etter arbeidsgiverperioden. I 2024 var korttidsfraværet 1,8 %, opp fra 0,4 prosentpoeng i 2023. Langtidsfraværet (ut over 16 dager) utgjorde 5,8% i 2024, ned 0,1 prosentpoeng fra 2023.

Det har ikke vært registrert alvorlige arbeidsulykker blant kommunens ansatte i 2024.

Lærlinger og studenter

Tydal kommune jobber aktivt for å bidra til at flere får seg en utdanning. Det gjøres bl.a. ved at kommunen mottar både studenter, elever og tar inn lærlinger/lære kandidater. Dette er et viktig samfunnsansvar. I tillegg til at man bidrar til at den enkelte får seg en utdanning bidrar man også til egen rekruttering. Tydal kommune hadde i 2024 til sammen 3 forskjellige lærlinger (2 helsefagarbeider og 1 innenfor barne- og omsorgsarbeiderfaget) hvor noen var i det første læreåret, mens andre var i det andre læreåret.

Sentraladministrasjonen og fellesfunksjoner

Kommunedirektør: Heidi Horndalen

Politisk virksomhet omfatter kommunestyre, formannskap, kontrollutvalg, utvalg for miljø og samfunn, råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, partistøtte, valg og revisjon. Kommunen har ordfører på heltid og vara-ordfører frikjøpt i 10 stilling.

Overordnet ledelse samt stabs- og støttefunksjoner; kommunedirektøren og sektorledere, økonomi, personal, opplæring, tillitsvalgte/verneombud, diverse fellesfunksjoner og servicekontor. Servicekontoret ivaretar oppgaver som resepsjon, stabs-/støttefunksjoner og Tydal kommunes hjemmeside. Under sentraladministrasjonen deltar Tydal kommune i det interkommunale samarbeidet Værnesregionen innenfor områdene tjenestesenter for IT (VARIT), tjenestesenter for lønn og regnskap samt samarbeid innenfor innkjøp.

Sentraladministrasjonen skal føre tilsyn med hele den kommunale forvaltningen, legge til rette, lede, utvikle og samordne den kommunale virksomheten inkl. interne tiltak som gjelder personalet. Sentraladministrasjonen ledes av kommunens kommunedirektør som også er den øverste administrative leder for hele den samlede kommunale forvaltningen. Kommunedirektøren skal bl.a. påse at de saker som legges fram for folkevalgte organer er forsvarlig utredet og at vedtak blir iverksatt. Kommunedirektøren har møte- og talerett, personlig eller ved en av sine underordnede, i alle kommunale folkevalgte organer med unntak av kontrollutvalget

Måloppnåelse

Kommuneplanens hovedmål

I kommuneplanens samfunnsdel er det vedtatt følgende hovedmål for Tydal kommune:

«Lokalsamfunnet Tydal skal bestå og utvikles på en bærekraftig måte til det beste for bygdas innbyggere, hyttefolk og tilreisende.»

Kommuneplanens delmål

Videre er det vedtatt 4 delmål i kommuneplanen:

Delmål 1 – Tydal som lokalsamfunn

«Uavhengig av framtidig kommunestruktur skal Tydal ha:

- Lokalt tilpassede kommunale tjenester til innbyggerne.
- Samfunnsutvikling på lokalt nivå.
- Et levende lokaldemokrati med lokal beslutningsmyndighet.»

Delmål 2 – Ei god bygd å bo i

«Trivsel og bolyst skal prege lokalsamfunnet og bidra til en positiv befolkningsutvikling i Tydal.»

Delmål 3 – Aktiv samfunnsutvikling

«Tydals fortrinn skal utnyttes til å utvikle et moderne og nyskapende lokalsamfunn med arbeid til alle.»

Delmål 4 – Ansvarlig naturforvaltning

«Lokale naturressurser skal forvaltes på en bærekraftig måte, med hensyn til areal, miljø og klima.»

For å kunne nå disse målene er kommunen, foruten nødvendige økonomiske ressurser, avhengig av en kompetent og effektiv stab. Tydal har kompetente medarbeidere som sørger for gode tjenester. For å effektivisere organisasjonen er det jobbet mer på tvers av tjenestene for å utnytte kompetanse og de ressurser vi har. Dette har vært besparende og inspirerende for de ansatte. Det er sannsynligvis mer å hente på dette og arbeidet.

Tydal har lav arbeidsledighet og flere virksomheter sliter med å skaffe medarbeidere med riktig kompetanse. En av utfordringene er at det gjerne må være arbeidsplasser til to voksne for at de skal flytte til Tydal. Det arbeides mye med å legge til rette for nye arbeidsplasser.

Etableringen av Tydal Data Center AS har ført til at kommunen nå kan ta ut hele mengden med konsesjonskraft på 110 GWH.

Økonomisk ressursinnsats og årsverk

Tall i mill. kr	Regnskap 2024	Budsj (endr) 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Årsverk 2024	Årsverk 2023	Ansatte 2024	Ansatte 2023
Driftsutgifter	27,5	26,1	1,4	5,4	9,7	9,5	12	12
Driftsinntekter	-0,6	-0,2	-0,4	200,0				
Netto	26,9	25,9	1,0	3,9				

Total ressursbruk innenfor sentraladministrasjonen var på netto 26,9 mill. kr som er 1 mill. kr (3,9 %) høyere enn opprinnelig budsjett. Nettoavviket skyldes flere forhold som bl.a. større kostnader til kjøp av juridiske tjenester og bedriftshelsetjeneste enn forutsatt.

Bemanningen i sentraladministrasjonen omfatter kommunedirektør, økonomisjef, personalrådgiver, prosjektleder «I-Lag» og servicekontoret (4,8 årsverk) m.m. på til sammen 9,7 årsverk. Det er en økning på 0,2 årsverk fra 2023 (kultur).

Værnesregionen

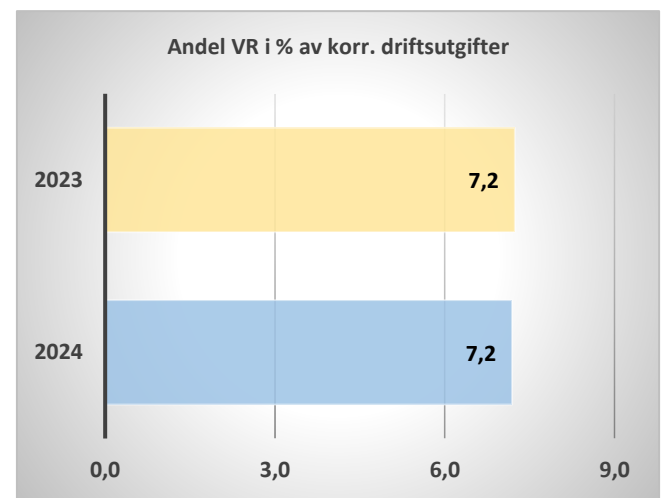
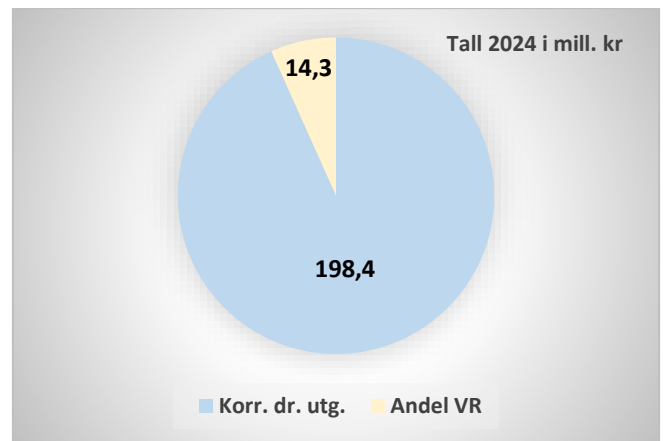
Tydal kommune deltar i det interkommunale tjenestesamarbeidet Værnesregionen innenfor områdene IKT, innkjøp, legevakt, lønn og regnskap, NAV, PPT, responscenter, psykologer, samfunnsmedisin og barnevern. Det er en intensjon at også flere nye samarbeider kan inkluderes. Samarbeidsavtalene om tjenesteproduksjon- og utvikling i Værnesregionen ble vedtatt med virkning fra 01.01.19.

Det interkommunale samarbeidet i Værnesregionen er viktig for å kunne gi et godt tjenestetilbud til innbyggerne i Tydal. Tydal er en liten kommune som er svært sårbar med små fagmiljøer innenfor de fleste områder. Uten det interkommunale samarbeidet ville Tydal hatt betydelige utfordringer med å kunne gi et tilfredsstillende tjenestetilbud til kommunens innbyggere.

Kostnadene med deltakelse i enkelte av samarbeidene har blitt så store at Tydal kommune gikk ut av samarbeidene om forvaltningskontor og DMS ved utgangen av 2021. Tydal var heller ikke fornøyd med samarbeidet om forvaltningskontor. Fra 01.01.22 er det inngått vertskommuneavtale med Selbu om tildelings- og koordineringskontor (forvaltningskontor) og kommunalt akutt døgntilbud (KAD). Samarbeidet med Selbu har ført til hele 1,1 mill. kr i lavere utgifter tilsvarende 64 %.

Ressursbruk Værnesregionen

Type tjeneste i Værnesregionen	2024	2023
VARIT drift	4 988 000	4 590 000
VR personvernombud	60 000	88 000
VR innkjøp	219 000	213 000
VR lønn og regnskap	1 640 000	1 734 000
VR administrativ ressurs	31 000	31 000
VR PPT	677 000	680 000
VR psykologer barn og unge	127 000	133 000
VR barnevern adm. (f. 244)	2 888 000	2 255 000
VR barnevern tiltak (f. 251)	226 000	134 000
VR barnevern tiltak (f. 252)	0	0
VR NAV adm. (f. 242)	903 000	1 001 000
VR NAV kvp. (f. 276)	0	0
VR NAV øk. sosialhjelp (f. 281)	936 000	455 000
VR frisklivssentral	86 000	83 000
VR samfunnsmedisin	125 000	153 000
VR kommuneoverlege	271 000	169 000
VR legevakt	963 000	951 000
VR samhandling	0	48 000
VR responscenter	125 000	138 000
Sum driftsutg. Værnesregionen	14 265 000	12 856 000
VARIT investering	0	554 000
Sum totale utg. Værnesregionen	14 265 000	13 410 000

Tydal kommunes andel av driftsutgiftene innenfor de samarbeidene kommunen deltar i utgjorde 14,3 mill. kr i 2024 som utgjør 7,2 % av de totale korrigerte driftsutgiftene. I forhold til 2023 er det en økning på 1,4 mill. kr. Det ble ikke noen andel i VARIT investering i 2024. Andelen av driftsutgiftene til Værnesregionen sett i forhold til kommunens korrigerte driftsutgifter ble uforandret med 7,2 %. Det skjer selv om kommunens driftsutgifter til Værnesregionen økte. Bakgrunnen for det er at korrigerte driftsutgifter økte relativt mere enn driftsutgiftene til Værnesregionen.

Tall i mill. kr	Regnskap 2024	Budsj (endr) 2024	Avvik i kr	Avvik i %
Driftsutgifter	14,3	14,2	0,1	0,7

Tydal kommunes driftsutgifter til tjenestesamarbeidene ble 0,1 mill. kr lavere enn Tydal kommunes opprinnelige budsjett for 2024. Det er mindreforbruk innenfor lønn og regnskap, legevakt mens det er merforbruk på NAV.

Tabellen viser avviket mellom opprinnelig budsjett og regnskapet for tjenestesamarbeidene i Værnesregionen.

For nærmere informasjon vises det til egne årsmeldinger for enhetene i Værnesregionen.

Kort om året som har gått

Servicekontoret

Servicekontoret har i 2024 hatt 4,8 årsverk og ivaretatt oppgaver som arkivtjeneste, resepsjon, turistinformasjon, ansvar for å følge opp utvalget råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse, valgansvar, skjenke- og serveringsbevilling, kommunenes nettsider og sosiale medier, sekretariat for beredskap, kontorressurs for omsorgstjenesten, oppvekst, teknikk, landbruk og politisk møtesekretariat. Saksbehandleroppgaver for kultur og REF, samt fakturering for organisasjonen. Servicekontoret har i 2023/24 jobbet med en kommunikasjonsstrategi for organisasjonen. Strategien ble administrativt vedtatt 23.10.2024. Vi har også hatt ansvaret for å opprette en digital bildebank, som alle ansatte kan bruke i arbeidet sitt. Servicekontoret bistår i mange oppgaver for kommunedirektør og sektorene. Servicekontoret opplever fornøyde brukere. De generelle målene nås i arbeidet.

Rullering av planer: Arkivplan. Revidert 19.2.2016. Revideres 2021. Status: under arbeid.
Bevarings- og kassasjonsplan – revidert 2016. Revideres 2022. Status: under arbeid.

Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtok bosetting av 10 flyktninger i 2024 og i utgangen av 2024 har kommunen 28 flyktninger bosatt i kommunen, derav 5 barn som enten har plass i barnehage eller er i skolepliktig alder. Kommunen har hatt ressurs tilsvarende 100% stilling i arbeidet med bosetting av flyktninger, samt en stilling som språkassistent for god integrering og oppfølging av elever i skolen. 16 har fullført 12 måneders introduksjonsprogram i løpet av året, mens 7 er på ulike stadier i sitt introduksjonsprogram. Flere av flyktningene har avsluttet norskopplæringen i løpet av året med gode resultater på norskprøver, mens andre har vurdert at de fremdeles har behov for utvidet norskopplæring i tillegg til språkpraksis eller arbeidstiltak/jobb. Mange har fått ulike engasjement i arbeidslivet, og flere har fått fast arbeid.

For deltakelse i introduksjonsprogrammet mottar deltakeren på årsbasis i henhold til integreringsloven to ganger folketrygdens grunnbeløp. Grunnbeløpet utgjør pr 01.05.24 kr 124 028,-. Introduksjonsstønad utgjør da kr 240 056,- pr voksne personer. Deltagere under 25 år som ikke bor med foreldre, mottar 2/3 stønad. Deltagere under 25 år som bor med en eller begge foreldrene, mottar 1/3 stønad. Det er noe uklart hvor lenge flyktningene fra Ukraina skal gå introduksjonsprogrammet.

I arbeidet med bosetting av flyktninger finansieres av et statlig tilskudd fra IMDI; benevnt for «Integreringstilskudd». Formålet med tilskuddet er at kommunene skal gjennomføre et planmessig og aktivt bosettings- og integreringsarbeid, slik at flyktningene kan forsørge seg selv og ta del i samfunnet. Tilskuddet skal i hovedsak dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommunen har til arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene. Kommunene får tilskudd for hver person de bosetter. Integreringstilskuddet skal sammen med tilskuddet til opplæring i norsk og samfunnskunnskap finansiere introduksjonsprogrammet. Kommunen mottok kr 6 220 300,- i integreringstilskudd i 2024 mens kommunens utgifter kom seg på kr 3 195 000,- indirekte utgifter ikke medregnet. Det ble avsatt kr 2 426 689,- til flyktningefondet som ved utgangen av 2024 hadde en saldo på kr 5 821 000,-.

Det er sannsynlig at kommunen får kostnader forbundet med bosetting etter at perioden på 5 år med integreringstilskudd har passert. Midlene på flyktningefondet skal dekke disse kostnadene.

Reglementer

Av kommunelovens bestemmelser fremgår det at kommunestyret selv vedtar et reglement for hvordan vedtaksmyndighet og innstillingsrett (delegeringsreglement) samt økonomireglement og finansreglement skal delegeres. Det skal også utarbeides en eierskapsmelding som skal vedtas av kommunestyret selv. Dette skal gjøres innen 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget ble konstituert. Tydal kommunestyre reviderte og vedtok delegeringsreglement, eierskapsmelding, økonomireglement og finansreglement i 2024.

Delegeringsreglement

Formålet med å delegere myndighet er klar ansvarfordeling, rettssikkerhet og effektiv saksbehandling. Reglementet skal legge grunnlaget for god virksomhetsstyring og internkontroll i Tydal kommune. Reglementet gir en samlet oversikt over hvordan kommunestyret har delegert sin myndighet til å treffe vedtak til formannskap, andre folkevalgte organer, ordfører, kommunedirektør eller andre rettssubjekter.

Økonomireglement

Økonomireglementet skal utfylle økonomiregler i kommuneloven med forskrifter, og skal tilpasses behovene i den enkelte kommune. Målsettingen er å ha interne regler som bidrar til god økonomistyring og måloppnåelse, forsvarlig og effektiv økonomistyring, god kontroll, etterleving av regler og et godt grunnlag for administrative og politiske vedtak.

Finansreglement (regler for finans- og gjeldsforvaltningen)

Finansreglementet skal gi en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder for kommunens finans- og gjeldsforvaltning slik at kommunens ressurser forvaltes på en trygg og god måte, og innenfor de krav som lov og forskrift bestemmer.

Eierskapsmelding

En eierskapsmelding er et overordnet politisk styringsinstrument for virksomhet som er lagt til et annet rettssubjekt, eget styre eller en vertskommune eller til et annet interkommunalt organ. En eierskapsmelding skal gi en oversikt over kommunens eierinteresser, de politiske og juridiske styringsgrunnlag knyttet til de ulike selskaps- og samarbeidsformene, samt formålsdiskusjon og selskapsstrategi knyttet til de ulike selskapene.

Beredskap

Tydal kommune er eier og initiativtaker til arbeidet med kommunens helhetlige ROS-analyse. Arbeidet ble påstartet høsten 2022, og har pågått hele 2023 og med mål om ferdigstilling i februar 2024. I forbindelse med arbeidet har det vært gjennomført flere sektorovergripende arbeidsmøter. I tillegg har det vært avsjekk og gjennomgang med både eksterne og interne faglige ressurser på aktuelle scenario gjennom en-til-en-møter. Det har også vært avholdt heldags beredskapsmøte/workshop i Tydals hallen, der både representanter fra politisk ledelse i kommunen og en rekke eksterne og interne aktører deltok.

Statsforvalteren i Trøndelag gjennomførte tilsyn med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap i november. Siden Tydal kommunes helhetlige ROS var under utarbeidelse på dette tidspunkt, og dermed ikke ferdigstilt, fikk kommunen avvik jfr. krav i sivilbeskyttelsesloven § 14 og forskrift om kommunal beredskapsplikt § 2. Avviket ville imidlertid bli lukket så fort analysen var forankret i kommunestyret, da Statsforvalteren ga tilbakemelding om at oversendt arbeidsdokument til ny helhetlig ROS var i henhold til lovverket. Kommunen oppfyller lov og forskrifts-krav i henhold til helseberedskap og det ble ikke avdekket avvik.

August 2023 inngikk Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) en rammeavtale med RAYVN for levering av felles beredskaps- og krisestøtteverktøy til bruk for stat og kommuner. Den nye avtalen erstatter tidligere avtale og verktøy fra en annen leverandør (CIM), og ble tilgjengelig for bruk høsten 2023. Løsningen er satt opp, og det har vært gjennomført brukerkurs og opplæring. Rayvn er tatt i bruk i Tydal, dog på en noe begrenset måte. For å bli i stand til å utnytte verktøyet på best mulig, må det settes av mer tid og ressurser til øving og gjennomgang, i tillegg til at det må gjøres en del avklaringer knyttet til brukere og generell bruk.

Fremtidige utfordringer

Vi må i årene fremover sikre at ordningene som gir kommunen kompensasjoner og erstatninger fra kraftutbygging og kraftproduksjon opprettholdes. Dette er økonomiske kompensasjoner for at kommunen har avgitt store naturressurser. Det er fremdeles meget viktig å følge opp disse ordningene, både fra administrativt og politisk nivå.

Avdeling næring og kultur

Tydal næringsselskap AS (TYNS) ble stiftet i 2023. Daglig leder startet i jobben medio mai 2024. TYNS utarbeider en egen årsberetning. Næringsarbeidet som fortsatt ligger i kommunen, ligger i stab hos kommunedirektøren og rapporteres sammen med sentraladministrasjonen.

Tydal kommune er med i distriktssatsinga «I LAG». Dette er et treårig prosjekt initiert og ledet av Trøndelag Fylkeskommune. Satsinga er rettet mot kommuner i sentralitetskategori 5 og 6 og med færre enn 2 500 innbyggere. Overordnet mål med prosjektet er å øke utviklingskapasiteten i deltakerkommunene. Sammen med Tydal, deltar Meråker, Snåsa, Høylandet, Leka og Rennebu som alle har ansatt prosjektledere.

For Tydal er det vedtatt å legge en ekstra innsats i arbeidet med å få etablert et treffsted i Ås, og søkelys på rekruttering. Prosjektlederne i Tydal og Rennebu jobber sammen med et konkret opplegg for disse to kommunene, der målet er å skape økt utviklingskompetanse. Ved å lykkes med dette opplegget vil «I LAG» prosjektet gi en varig verdi, også etter prosjektperiodens slutt.

Tydal kommune har en 30 % ressurs på kultur. Her jobbes det blant annet med tilrettelegging for arrangement, trivselstiltak, bolyst og samarbeid med lag og organisasjoner.

Måloppnåelse/året som har gått

Avdelingen skal tilrettelegge for næringsutvikling og vekst i Tydal. Avdelingen forvalter nærings- og omdømmefondet. Avdelingen har i 2024 jobbet mye med oppgavene som ble satt for den 3-årige prosjektstillingen som ble opprettet:

- Bolysttiltak
- Møter med frivillige lag og organisasjoner
- Utrede muligheten for å åpne et utested i midtbygda for alle
- Rekruttering i samarbeid med sektorene
- Gjennomføring av vedtatte tiltak for næring og kultur i 2024

Kommuneplanens samfunnsdel, handlingsplan næring 2022 – 2023, og kulturplan er styringsdokumenter som ligger til grunn for arbeidet som er utført innen næring og kultur.

#leveitydal og #opplevtydal blir oppdatert av næring/kultur. Dette er hjemmesider og sosiale medier der det legges vekt på at man fort skal finne det man søker etter, flotte bilder og informasjon og hva som rører seg i kommunen.

Det er fortsatt stor uro i verden og Europa. Krigen i Ukraina, dyrtid og en usikkerhet for hva fremtiden vil bringe påvirker også lokalsamfunnet Tydal. Prisnivået gjør at nye tiltak blir satt på vent, og planlagte tiltak blir i verste fall skrinlagt. Dette gjør at det trolig er viktigere enn noensinne å legge til rette for bolyst og tro på en fortsatt god framtid i Tydal.

I 2024 ble det bevilget 2,3 millioner fra næringsfondet i Tydal kommune, til nærings- og utviklingstiltak rundt om i hele kommunen. Se «årsmelding nærings- og omdømmefondet Tydal kommune 2024» for detaljer. Kommunen har en observatørrolle i lokalstyret i Næringsforeningen i Værnesregionen, Tydal (NiV).

Avdelingen har gjennomført/igangsatt de tiltak som var planlagt i 2024, uten store budsjettavvik på noen områder.

Skjenkebevillinger:

Det var i 2024 2 kommunale bevillinger for salg av alkohol, 7 kommunale bevillinger for skjenking av alkohol og det ble gitt 8 skjenkebevillinger til enkeltanledninger. Det var 2 ambulerende bevillinger der disse kan innvilges etter spesifikk søknad til kommunen i hvert enkelt tilfelle.

Det har i 2024 blitt gjennomført 5 skjenkebevillingskontroller inkludert enkeltanledning, samtidig ble det gjennomført 2 kontroller i henhold til tobakkskadeloven og 8 salgsbevillingskontroller. *Det er ved en av kontrollene (skjenking) funnet avvik som er håndtert etter gjeldende retningslinjer.* Avarn Security har gjennomført kontrollene i 2024.

DRIFTSTILTAK NÆRING 2024

Løypekjøring langrenn 150 000,-

Ordningen ble kunngjort for aktuelle aktører som driver med løypekjøring for langrenn i Tydal. Alle tre lagene søkte og fikk tilskudd, som blir beregnet ut fra antall kjørte kilometer og drivstofforbruk. For å få tilskudd er det krav at man er tilknyttet ordningen www.skisporet.no der man til enhver tid kan se hvor og når det er oppkjørt spor.

Medlemskap Næringsforeningen i Værnesregionen 100 000,-

Tydal kommune inngikk i 2020 en avtale med NiV, og avtalen har vært fornyet årene etterpå. Målet er å videreutvikle den næringsmessige organiseringen for aktører i Tydal. Her får de muligheter til å treffes lokalt gjennom møter

i Tydal, men samtidig får de også muligheten til å delta i aktiviteten i en større næringsorganisasjon i Værnesregionen, som kan bidra til en verdifull samarbeids- og utviklingsarena for de næringsdrivende i Tydal. Det er etablert en lokal avdeling med eget styre i Tydal, der Tydal kommune skal ha en observatørrolle.

Tilskudd til lag og foreninger/kulturmidler 300.000, -

9 lag/foreninger fikk tilskudd gjennom de kommunale kulturmidlene. Totalt kr 300 000,-.

Tydalsvukku/Vitencamp 100.000, -

Tydalsvukku 2024 ble gjennomført med mange arrangement og tilbud for liten og stor, med positive tilbakemeldinger også i år. Vitencamp Tydal hadde i år rundt 700 besøkende, stort oppmøte var det også på «Mening, mat og mot». Nytt for året var både «Sølisjøen Ultra» og «Lille Tydal», der sistnevnte ble flyttet inn i Tydalshallen på grunn av været. Tydalsvukku var i sin tid et initiativ fra Tydal kommune der kommunen skulle koordinere og markedsføre arrangement som næringsliv og lag/organisasjoner hadde ansvar for, med hensikt å skape liv og røre i Tydal i høstferien med tilbud for enhver smak.

Lekeplasser/velforeninger 200.000, -

Midler som er øremerket utendørstiltak i lokalsamfunnet. 5 velforeninger/lag søkte i 2024 om tilskudd til tilrettelegging/oppgradering av leke-/treffplasser i sine respektive boligfelt og anlegg. Det finnes retningslinjer for ordningen.

Bolyst 200.000, -

Tydal kommune har en viktig rolle som tilrettelegger for bolyst i kommunen. Gjennom tiltak av forskjellige slag er det ønskelig å gjøre Tydal til en mer attraktiv kommune å bo i og flytte til. Tydal er kjent som ei dugnadsbygd, og det er viktig å etablere og videreføre et godt samarbeid med frivillige lag og foreninger. Fysiske trivselstiltak som blomster og tiltak som gjør kommunen enda mer innbydende. Attraktive og lett tilgjengelige turområder for alle aldre og funksjonsnivå legger til rette for økt fysisk aktivitet, nye møteplasser og lyst til å være ute i friluft.

Sommerjobb for skoleungdom

I 2024 var det 6 bedrifter som fikk tilskudd til lønnsmidler for sommerjobb for skoleungdom, for totalt 11 ungdommer. Tydal kommune ansatte selv 11 ungdommer i sommerjobb.

Det ble utbetalt 98.678, - i lønnstilskudd og kommunen mottok 70.000, - i tilskudd fra Trøndelag fylkeskommune.

FREMTIDIGE UTFORDRINGER

Den største utfordringen for Tydal er befolkningsutviklingen, tilgang på arbeidskraft og tilgang på boliger/husrom. Her er vi avhengig av at hele tydalssamfunnet står sammen og jobber mot felles mål om å få flere innbyggere til kommunen. Det er svært viktig å legge til rette for at de som allerede bor her skal trives og med ønske om å fortsette å bo i Tydal. Tilrettelegging for næringsetableringer, attraktive boliger og boligtomter, gode fritidstilbud, riktig ressurs- og virkemiddelbruk og spisset markedsføring kan være noen av virkemidlene for å få en positiv utvikling i bygda.

Tydal kommune sitter med virkemidler, nettverk og kompetanse og har en viktig rolle som tilrettelegger for at Tydal skal være attraktiv for gründere og jobbsøkere. Kommuneadministrasjonen, Tydal Næringssselskap AS, politikere, bedriftseiere og innbyggerne må gjøre dette – SAMMEN FOR TYDAL. For å gjøre en best mulig jobb er det viktig å sikre tilstrekkelig kapasitet til å følge opp alle vedtak, oppgaver og prosjekter innen fastsatte frister og rammer.

KULTUR

Kulturplan 2012 – 2026 «Kultur til tusen» gir generelle føringer på hva kommunens kultursatsing innebærer. Kommunen har flere virkemidler for kulturlivet i Tydal, som kulturmidler, omdømmefond og tilskudd til utendørsaktiviteter i lokalsamfunnet, i tillegg til arenaer som Stuguvollmoen, Tydal kulturhus, Tydalshallen, Tydal museum, Tydal frivilligsentral og Tydal bibliotek. Kulturlivet i Tydal er rikholdig med svømming, skytetreninger, kulturskole, musikk og kor, forfatterbesøk, festival, husflidskvelder, quiz, loppemarked, strikkekafé, foredrag, aktivitet innen friluftsliv,

fotball, håndball, ski, orientering, alpint og motorsport. Det er viktig å ha et godt samarbeid mellom kommune og lag/foreninger, da disse bidrar med viktige tilbud som kan være avgjørende for at folk bor i bygda og ønsker å bosette seg her. Kulturen må i stor grad skapes og gjennomføres av frivillige der kommunen kan bidra med noe tilrettelegging.

Tydal museums venner (MV) driver Tydal museum, og har åpent ca. 2 måneder på sommeren. Nytt for 2024 er en samisk utstilling. De jobber også med vedlikehold ved og i Kistafoss kraftverk og har i løpet av 2024 gjennomført prosjekt «Vatn på mølla» der de har restaurert en gammel kvern og fått vatn på den.

Tydal kulturhus ble gjenåpnet i november 2024 etter å ha gjennomgått oppgraderinger for brannsikkerhet og tilgjengelighet.

Tydal Bibliotek har hatt stor aktivitet og økning i både besøk og utlån, se egen årsmelding.

I 2024 ble nytt bygg ved Aune skytteranlegg ferdigstilt og hele anlegget har nå gjennomgått en omfattende fornyelse med nye bygg/standplasser både på 100- og 200-meteren. Tydal IL er i gang med oppgradering av klubbhus på Kløfta og et stort pilotprosjekt i samarbeid med Norges skiforbund, Norges sykkelforbund og Trøndelag fylkeskommune for å bygge helårsanlegg ski og sykkel på Kløfta. Græsli IL har hatt stor aktivitet og har blant annet bygd pumtrack-bane på sommeren og skøytebane på vinteren.

Tydalsfestivalen feiret jubileum i 2024 og markerte at det var 40 år siden «Ved syltoppens fot» ble arrangert for første gang.

ÅRSMELDING FOR TYDAL KOMMUNES NÆRINGSFOND 2024

Innledning

Tydal kommune disponerer et næringsfond som får årlige innbetalinger fra konsesjonsavgifter som følge av vannkraftutbyggingen i kommunen. Konsesjonsavgiften for 2024 utgjør kr 7 068 .000, -.

I tråd med gjeldende vedtekter skal fondsmidlene benyttes til næringstiltak i Tydal kommune, eller kommunale tiltak som tar sikte på å fremme utviklingen av næringslivet, og infrastrukturen i kommunen.

Det er mulig å søke Tydal kommune om støtte fra omdømme- og næringsfondet. Slik støtte kan etter søknad gis som tilskudd, og vedtektene sammen med Strategisk næringsplan 2014 – 2024 har blitt lagt til grunn for vurdering av innkomne søknader.

En av de viktigste oppgavene til kommunene er å legge til rette for vekst og utvikling i næringslivet. Det innebærer å være utviklingsorientert, og møte næringslivet med ei positiv innstilling. Kommunen har et samfunnsansvar og må være lojale til lovverk, retningslinjer og planverk, men arbeidet bør utføres med en offensiv ja-holdning gjennom å benytte handlingsrommet som finnes.

Aktivitet i 2024

I løpet av 2024 har kommunen mottatt 6 søknader til næringsfondet. 4 søknader er behandlet av formannskapet som er fondsstyre. 2 søknader er behandlet av kommunedirektøren som delegert vedtak. Innvilgede tilskudd blir utbetalt mot utbetalingsanmodning og dokumentasjon som kreves i det enkelte vedtak. Formannskapet har behandlet to søknader og kommunedirektøren har behandlet 12 søknader til omdømmefondet i 2024.

Søknader og tilskudd fra næringsfondet 2024:

Søker	Innvilget beløp	Saksnummer
Nebjørgevegen	20 000	23/560
Nydyrkingstilskudd, ramme	54 000	24/1419
Tydal Settefisk AS	600 000	23/1305
Stugudal Drift AS	400 000	24/12
Græsli Samdrift AS	600 000	24/736
Gresslifoss AS	600 000	24/1252
SUM	2 274 000	

Søknader og tilskudd fra omdømmefondet 2024:

Søker	Innvilget beløp	Saksnummer
Tydal Skisenter AS	120 000	12/627
Stugudal Fjell	20 000	
Kulturstiftelsen Sylan & Sånn	50 000	24/232
Neadals Pride 2024	4 000	23/245
Tydal MK	15 000	24/390
Stugudalshester	15 000	24/655
Tydal IL fotballgruppa	15 000	24/568
Kor Magnon	50 000	22/1405
Trøndelag Idrettskrets	5 000	24/861
Tydal pensjonist- og sanitetsforening	15 000	24/1009
Tydal og Selbu bonde- og småbrukarlag	20 000	24/1156
Studio 705 v/Merete Lien	5 000	22/2150
Tydal snøscooterklubb og Tydal husflidslag	20 000	24/1454
Tydal Museums venneforening	100 000	24/1047
SUM	454 000	

Økonomistatus, næringsfond og omdømmefond

Avkastningen fra fondene består av renter og konsesjonsavgift som bli innbetalt til næringsfondet.

	Næringsfond 2024	Omdømmefond 2024
Inngående balanse 01.01.2024	211 8000	331 000
Konsesjonsavgift til næringsfond/omdømmefond	676 8000	300 000
Renteinntekter	115 000	
Sum disponibelt	9 001 000	631 000
Bruk – tiltak i budsjett	6 332 000	
Innvilget, ikke utbetalt fra NF	2 923 000	
Innvilget, ikke utbetalt fra OF		105 000
Innvilget i 2024 (se tabell)	2 274 000	454 000
Sum (utgående balanse, 31.12.2024)	3 318 000	282 000

Sektor oppvekst

Sektorleder: **Mona Moan Lien**

Sektoren omfatter barnehage, grunnskole, skolefritidsordning, voksenopplæring for flyktninger/innvandrere/grunnskole for voksne, flyktningetjenesten, kulturskole, skole-/folkebibliotek, frivilligsentralen, ungdomsarbeid og forebyggende arbeid (SLT). I tillegg er de interkommunale tjenestene PPT og barnevern lagt under sektoren, se egen årsmelding fra Værnesregionen.

Måloppnåelse

I kommuneplanens samfunnsdel står det blant annet at Tydal kommune: «skal skape et trygt lokalsamfunn med å forebygge på et tidlig stadium og drive et kontinuerlig oversiktsarbeid innenfor oppvekstsektoren. Det skal legges til rette for at barn og unge skal møte utfordringer slik at de er godt rustet for fremtiden. Vi skal ha et godt barnehagetilbud som gir gode rammer for barnefamilier. Barn i Tydal skal gå på en god og inkluderende skole, og ha utviklingsmuligheter i gode omgivelser. Fysiske omgivelser må planlegges ut fra barn og unges behov, slik at uteområder tas i bruk til aktivitet».

Vi i oppvekstsektoren jobber i fellesskap for å gi barn og unge god faglig og sosial utvikling i trygge rammer. Tidlig innsats, helhetlig tenkning og tverrfaglig samarbeid er nøkkelfaktorer for å oppnå dette. Vi jobber kontinuerlig med kompetanseheving for å utvikle vår kompetanse og kvaliteten på tjenestene. Vi oppfordrer ansatte til videreutdanning og har klare prioriteringer på hvilke fag og videreutdanninger vi har behov for, i henhold til å fylle kompetansekrav og behovet for kompetanseheving i oppvekstsektoren.

Samarbeid og samordning av ressurser innenfor hele oppvekstsektoren fungerer godt. Lov om barnehager §18: grunnbemanning, og forskrift til loven §17: pedagogisk bemanning regulerer barnehagens bemanningsbehov. Bemanningsbehovet blir, i tillegg til antall barn, også regulert ut ifra barnegruppens alderssammensetning. Barnehagen innfrir både pedagog- og bemanningsnormer, og kommunens målsetting om full barnehagedekning nås også i 2024. På skolen har man lærertetthet som ligger innenfor lærernorm. Det vi må ha med oss i organisering og tildeling av ressurser er at vi gir undervisning på 1.-10. trinn med samme bredde i fag som på en stor skole samtidig som vi skal fylle kompetansekravet.

I arbeidet med kvalitetsutvikling i oppvekstsektoren ser vi på et helhetlig oppvekst- og opplæringsløp, og barnehagen er en viktig arena for å utvikle gode sosiale ferdigheter gjennom lek og læring. Vi legger vekt på å skape et inkluderende miljø hvor alle barn får muligheten til å utvikle seg i sitt eget tempo og etter sine egne forutsetninger. Gjennom systematisk arbeid med sosial kompetanse, språk og motorikk, sikrer vi at barna får en god start på sin utdanningsreise.

Tydal ungdomsråd har i 2024 bestått av 6 medlemmer. Rådet har vært aktivt og det er lagt til rette for dialog og medvirkning i saker som berører barn og unge. De er engasjerte og kommer med innspill og spørsmål i aktuelle tema som berører og opptar barn og unge. Ungdomsrådet har fått større mulighet til å uttale seg i flere kommunale saker, etter at ny ordning med bistand fra sentraladministrasjon til å sette opp sakliste kom på plass. Det er fremdeles utfordring med rekruttering ved valg, og få velger å fortsette etter at de begynner på videregående skole. Derfor har vi et veldig ungt ungdomsråd i Tydal.

Voksenopplæringen har hatt elever fra ulike land gjennom året og undervisning i norsk er gjennomført i henhold til plikter og rettigheter som flyktninger og arbeidsinnvandrere har. Flere har gjennomført norskprøver med gode resultater. En lærer ved voksenopplæringen tar videreutdanning innen norsk som andrespråk i voksenopplæringen, med eksamen våren 2025.

Aktiv sommer i Neadalen ble gjennomført for fjerde gang, og organiseres av SLT-koordinator. Dette tilbudet var også i år populært. Aktiviteter var bl.a. Mesternes mester, sykkel dag, basseng, aktivitetsdag, kreativ dag, juniorklubb og ungdomsklubb. I tillegg hadde elevene fra Tydal mulighet til å delta på fotballskole og ungdomsklubb i Selbu. Totalt deltok 34 barn og ungdommer fra Tydal på Aktiv sommer 2024. Alle fikk plass på det de ønsket. Utfordringen med gjeninnføringen i 2024 var å få tak i sommerungdom til å jobbe under Aktiv sommer-uka. Vi brukte en del ressurser på å få tak i nok folk, og måtte ty til ansatte i kommunen og ungdommer fra annen kommune for

å kunne gjennomføre aktivitetene. Tilbudet ble finansiert ved hjelp av støtte fra Bufdir, hvor Tydal kommune fikk innvilget støtte til dette formålet for 2022-2024. Ettersom tilskuddsperioden er over og utfordringene med å rekruttere folk til å jobbe med aktiv sommer i Tydal, vil det sannsynligvis ikke bli arrangert Aktiv sommer i 2025.

Kulturskolen har gjennom året hatt individuell og gruppeopplæring/samspill på flere kulturuttrykk. Det er fremdeles utfordringer med å få satt i gang gruppetilbud innen drama og lek og rytme. Det er lite eller ingen søkere på disse tilbudene. De fleste søker på individuell opplæring.

Økonomisk ressursbruk og årsverk

Tall i mill. kr	Regnskap 2024	Budsj (endr) 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Årsverk 2024	Årsverk 2023	Ansatte 2024	Ansatte 2023
Driftsutgifter	32,7	31,0	1,7	5,5	29,3	29,3	36	36
Driftsinntekter	-6,2	-3,8	-2,4	63,2				
Netto	26,5	27,2	-0,7	-2,6				

Total ressursbruk innenfor sektoren var på netto 26,5 mill. kr som er 0,7 mill. kr lavere enn revidert budsjett. Vedtatte tiltak ble gjennomført i sin helhet og det er stor lojalitet til gjennomføring av de målsettinger og tiltak som er satt. Den totale bemanningen var i 2024 på 29,3 årsverk som er det samme som for 2023. I tillegg kommer to læringer, der den ene er i sitt 2. år og en som startet sitt lærlingeløp høsten 2024. De største enhetene er Skole/SFO med 14,5 årsverk og barnehagen med 10,5 årsverk. I tillegg kommer to læringer i oppvekstsektoren.

Oppvekstsektoren hadde i perioder høyt fravær blant ansatte, og med lite tilgang på vikarer har man ikke greid å fylle syke- og permisjonsvikariat i den grad man skulle ønske og hadde behov for. Rektor ble også høsten 2024 sykmeldt og det medførte utfordringer ved skolen. Sektorleder hadde tilstedeværelse ved skolen og løste noen av rektors oppgaver. Lav bemanning og uforutsigbarhet i forhold til hvordan dagene skal gå sammen har vært en stor belastning for ansatte. Bedriftshelsetjenesten (BHT) ble koblet på og kartlegginger av arbeidsmiljøet ble satt i gang og rapport med forslag til tiltak ble gjennomgått i ansattgruppa. Videre arbeid settes i gang i 2025.

Kort om året som har gått

Sektorleder oppvekst deltar i kompetansenettverkene, ReKom (barnehage), DeKom (skole) og kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis i Værnesregionen. Kompetansehevingstiltakene gjennomføres i samarbeid med Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Dronning Maud minne høgskole (DMMH) og andre kompetansesenter og ordningene finansieres av statlige midler. Sektorleder er medlem av fagråd oppvekst i Værnesregionen der oppfølging/status av felles interkommunale tjenester er på sakskartet. En del av møtene er felles med fagråd helse. Dette er en viktig arena for å diskutere og utvikle våre tjenester til det beste for våre brukere. Tre lærere fullførte videreutdanning våren 2024 i fagene norskdidaktikk- mastergrad, musikk og engelsk. Høsten 2024 startet en lærer på videreutdanning i tyskfacet. Rektor fullførte i desember 2024 rektorutdanningen. Det er bred kompetanse ved skolen og kompetansekravet i de ulike fagene fylles nesten i sin helhet. Utfordringen ligger i å fylle kompetansekravet ved to-lærersystemet og spesialundervisning (nytt navn fra 1.august 2024: individuelt tilrettelagt undervisning) der alle som underviser skal fylle kompetansekravet. Skolen har en prioritert liste over fag det er ønskelig kollegiet tar videreutdanning i fram mot skjerpede kompetansekrav fra og med høsten 2025. Gjennom Desentralisert kompetansenettverk i Værnesregionen har rektor deltatt i vårhalvåret i rektornettverket med fokus på hvordan ledere kan bidra til lærende organisasjoner gjennom møtestruktur og aksjonsplaner.

Elevtall i grunnskolen

År/trinn	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Totalt
2021 - 22	6	6	14	6	4	8	10	6	9	3	72
2022 - 23	3	6	6	14	5	4	8	9	6	8	69
2023 - 24	10	3	6	6	14	5	4	10	10	6	74
2024 - 25	7	12	3	6	6	14	6	4	11	9	74

Elevtallet ser ut til å holde seg stabilt de neste fem årene. SFO har fått økt elevtall i de senere årene og flere elever har behov for og benytter seg av et SFO-tilbudet. Vårhalvåret 2024 var det 22 elever som benyttet seg av ulike tilbud i SFO, og 23 elever i høsthalvåret. De fleste har fulltidstilbud i SFO. SFO er et gratistilbud og man har kun betalt for kost. På skolens fri og feriedager i ukene SFO er åpen har elevene fått gratis lunsj.

Barnehagen samarbeider med ReKom (regionalt kompetansenettverk for barnehager) der fokuset for Værnesregionen er kompetanseheving av pedagogiske ledere i å lede pedagogisk utviklingsarbeid. Barnehagen får oppfølging av DMMH med fagsamlinger for styrer og pedagogiske ledere, og direkte veiledning på ledelse av utviklingsarbeid. Barnehagens satsingsområde er: «stimulerende språkmiljø».

Barnehagen har i 2024 videreført samarbeidet med biblioteket om faste lesestunder hver uke, for å øke leselyst og for å gjøre de kjent med biblioteket. Gjennom hele 2024 har barnehagen også fortsatt samarbeidet med bibliotek om bærenettbibliotek i barnehagen.

Barn i barnehagen

Periode	Totalt	100 %	90 %	80 %	60 %
Vårhalvåret	32	29	2	0	1
Høsthalvåret	28	27	1	0	0

Det er en gjennomgående trend at barnetallet er lavere i høsthalvåret, og øker på vårhalvåret. Barnehagesatsen har vært kr 1 000,- for en helklass og ligger under den nasjonale maksprisen på kr 1 500,-.

I Kulturskolen har samspill og individuell opplæring i ulike musikktyper vært hovedfokuset i 2024 og 18 elever har mottatt undervisning gjennom året. Det er lite spredning i tilbudene, og sang, piano og gitar er de tilbudene de fleste søker på. Elever deltar på ulike arrangementer med opptredener, noe som bidrar til at flere får et innblikk i kulturskolens arbeid og elevenes kompetanse. Samtidig utfordrer det kreativiteten og elevene utfordres til å bli tryggere på seg selv i opptredener foran publikum. UKM ble gjennomført i Selbu i 2024 og flere elever fra kulturskolen deltok med flere innslag. Man har en muntlig avtale med Selbu om aktuelle samarbeid. Det var synd at Tydalsfestivalen ikke opprettholdt sitt familieprogram i 2024 der vi fikk presentert oss. I stedet ble det gjennomført en minifestival på høsten der elever deltok.

Tydal bibliotek har 13 timers åpningstid i uka, fordelt på tre dager med både formiddag og ettermiddag/kveld - mandag 13-16, onsdag 10-14 og torsdag 13-19. Utlånstallene har økt fra 2023, det samme har bruk av fjernlån og innlån, samt lån av e-bøker og e-lydbøker. Besøktallet ligger på 15 447 besøk etter av vi fikk oss besøksteller, noe som gir oss et godt sammenligningsgrunnlag til senere år. 4. desember gikk biblioteket over til nytt biblioteksystem; «Bibliofil» - et system som gir økt brukervennlighet og et nytt, nettbasert system som blant annet gjør det enklere for biblioteket å være mobil.

Biblioteket inviterte i fjor til arrangementene «Den siste viking» med Tore B. Granås og «Skjærp dæ 2» med Astri Hansen Juvik og Terje Tranaas, i tillegg til at vi hadde forfatterbesøk av Kjersti Synneva Moen for ungdomstrinnet.

Arbeidet med samlingsutvikling er fortsatt høyt prioritert, det samme er jobben med å utvikle bibliotekstjenesten i takt med resten av landet. Biblioteksjef holdt en presentasjon for formannskapet der det ble luftet behov for en meråpen bibliotekløsning og utfordringer knyttet til dagens beliggenhet og utforming av lokaler.

Biblioteket samarbeider godt med skolen om skolebibliotekbruk og leselyst hos barna. Dette arbeidet er knyttet tett opp til utviklingsarbeidet i skolen og oppfølgingsordningen og viderefører det gode arbeidet som ble gjort med lesestimulering og skolebibliotek, der 30 % prosjektstilling ble avsluttet til sommeren. I fjor ble det gjennomført 153 lånetimer med elevene på skolen.

Samarbeidet om faste lesestunder og besøk av ulike grupper fra barnehagen fortsetter, og i 2024 ble det gjennomført 49 lesestunder med barnehagebarn på biblioteket.

Biblioteket søkte og fikk i revidert nasjonalbudsjett tildelt midler fra Udir til prosjektet «Litteraturformidling i skolebiblioteket». Midlene har blitt brukt til å hente inn forfattere og litteraturformidlere, samt styrke satsingen på skolebibliotek. I 2024 hadde vi besøk av litteraturformidler Ragnhild Malfang som formidlet barne- og ungdomsbøker småtrinn, mellomtrinn og ungdomstrinn. Vi har hatt besøk av forfatter Anne Elvedal som formidlet litteratur til mellomtrinn og ungdomstrinn, samt forfatter Oda Valle som formidlet til 1. – 7. trinn på høstens Sommerlesfest. Midlene videreføres også til 2025.

I samarbeid med fylkesbiblioteket fikk biblioteket midler til «Litteraturen i livet» og har tatt med oss biblioteket ut av bibliotekets lokaler til Tydal sykehjem og Coop Tydal i 2024, i tillegg til å videreføre bærenettbiblioteket i barnehagen. Dette prosjektet videreføres også ut 2025.

Driftsmessig ble budsjettet justert på grunn av økt behov for innkjøp av bøker, samt anskaffelse av nytt biblioteksystem, og dekt inn av blant annet prosjektmidler og post for kurs og opplæringstiltak.

Statistikk Tydal Bibliotek 2018-2024

Type bruk	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Utlån (inkl. fornyelser)	6692	4304	4048	6055	5753	6192	7558
Utlån e-bøker og e-lydbøker							913
Besøk	2000	Ingen tall	854	2740	1430	Ingen tall	15447
Arrangement	0	0	1	2	1	7	7
Arrangement og aktiviteter skole og barnehage	9	1	0	10	9	40	202
Deltakere Sommerles	33	7	12	21	21	37	36
Fjernlån innlån (bøker/lydbøker/filmer lånt inn fra andre bibliotek til våre lånere)	149	98	82	67	67	149	258
Fjernlån Utlån bøker/lydbøker/filmer lånt ut fra oss til brukere på andre bibliotek)	319	168	219	473	605	702	849

Frivilligsentral

Tydal Frivilligsentral er åpen for alle som ønsker å bidra gjennom frivillig arbeid og er et kontaktpunkt for frivillige, lag/organisasjoner og det offentlige. Sentralen er kommunalt eid, men har eget styre og egne vedtekter. Den mottar årlig et statlig tilskudd til drift, i tillegg til krav om kommunal finansiering til 40 % av det totale budsjettet. Det stilles en rekke krav for å motta statstilskuddet, men Tydal kommune fyller pr i dag alle disse kriteriene. I 2024 var dette tilskuddet på 408 046 kr, noe som var en økning fra forrige år.

Sentralens hovedoppgave er å koordinere og initiere frivillig aktivitet, og være et supplement til offentlige og andre frivillige tilbud. Den har pr i dag et 40-talls frivillige, som bistår på ulike områder. Tydal Frivilligsentral koordinerer ulike “en- til- en tjenester” som måltidsvenner for eldre, besøksvenner og ledsagere til sykehus og lege. Den gjennomfører videre ulike arrangement, sosiale treffpunkter og aktiviteter for alle aldersgrupper. Den har bl.a. et tilbud om digital veiledning, hvor frivillige bistår eldre og andre som sliter med digitale løsninger i det daglige. Frivilligsentralen mottok et IKT-tilskudd på 8 500 kr fra Norges Frivilligsentraler til å drifte dette tilbudet. Frivilligsentralen er også engasjert i forhold til bosetting flyktninger, og har arrangert utflukter, tilbudt språkopplæring i form av “språk- kafe”, bistått med praktiske oppgaver, samt utstyr- og klesinnsamling. Vi mottok 5600 kr i tilskudd til språktrening i frivilligsentralen gjennom en tilskuddsordning fra IMDi (Integrerings- og mangfoldsdirektoratet).

I mars 2024 åpnet vi en Utstyrssentral tilknyttet våre lokaler på skolen. Her er det mulig å låne sport- og fritidsutstyr gratis. Tilbudet skal hindre utenforskap, og legge til rette for aktivitet og inkludering. Vi har bistand fra frivillige, samt praksiselever til å drifte dette tilbudet. Utlånsordningen har blitt meget godt benyttet gjennom året. Utstyrssentralen mottok 35 000 kr i prosjektstøtte fra Selbu Sparebank, samt 20 000 kr i gavemidler fra Moonshiners til innkjøp av utstyr. Viser ellers til Frivilligsentralens årsmelding for 2024.

I henhold til ny opplæringslov gjeldende fra 1.august 2024 vedtok Tydal kommune to lokale forskrifter i 2024:

- Forskrift om permisjon fra grunnskoleopplæringa
- Forskrift om hovedmål på den enkelte skole

PPT (Pedagogisk Psykologisk Tjeneste) har faste møtepunkter med barnehagen og skolen med oppmøte i Tydal ca. en gang pr måned eller etter behov. Ansatte og barn/elever (foresatte) har muligheter for veiledning, støtte og hjelp og PPT er et viktig bidrag i arbeidet med tidlig innsats og forebyggende tiltak. Det vises ellers til årsmelding fra VR for utfyllende informasjon.

Barnevern har i 2024 hatt flere stedlige tilstedeværelser i Tydal med fast dag i Tydal ca. en gang hver måned. Det er muligheter for å booke tid til samtaler, råd, veiledning og møter på dager de er i Tydal. Vi har god dialog med kontaktperson(er) for Tydal. Barnevernet deltar i samordningsteam og tverrfaglig team på barnehage og skole. Barnevernsleder deltar ved behov i fagråd oppvekst der vi har fått løpende informasjon om kvalitetsarbeidet og status i barnevernet. Kommunestyret har en gang i året behandling av tilstandsrapport om barneverntjenesten (jmf bvl § 2-1 nytt åttende ledd). Rapporten for 2024 vil bli behandlet i junimøtet 2025 i kommunestyret.

Fremtidige utfordringer

- Strengere kompetansekrav til ansettelse og undervisning i skolen fra 2025 vil kunne bli en utfordring i og med at vi er en liten enhet med relativt få ansatte som skal undervise i alle fag og alle trinn fra 1. til 10. klasse. Foreløpig er vi bra oppdekt med kompetansen vi må ha på de aller fleste fag/områder. Det vil være viktig for oss å hele tiden benytte etter- og videreutdanningstilbud framover.
- En økonomisk utfordring kan etter hvert oppstå i og med at lærerutdanningen er utvidet til fem år, og de nyutdannede lærerne har en utdanning tilsvarende gammel lektorutdanning. Det vil føre til at lønnsutgiftene i årene framover vil bli betydelig høyere.
- Tilkallingsvikarer og kvalifiserte søkere til utlyste stillinger er svært begrenset. Når vi utlyser 100% faste stillinger ser vi tydelig at søkermassen er betraktelig større. Ved sykefravær og permisjoner er både barnehage og skole svært sårbare når det gjelder bemanningen.
- Det politiske vedtaket om løpende barnehageopptak og full barnehagedekning gir tidvis utfordringer med å innfri bemannings- og pedagognorm. Bemanning for kommende barnehageår settes etter hovedopptak i mars, og vi ser en trend i at de fleste søker utenom hovedopptak. Dette gjør at bemanningen som settes for et nytt barnehageår ofte må justeres i løpet av året. Bemanningen må være på plass før barna får startet i barnehagen, og søknader som kommer tett opp imot ønsket startdato må, dersom det ikke er ledig kapasitet, kanskje vente litt på å få barnehageplass.
- Vi ser en tendens til økning i skolemiljøsaker og utfordringer med klasse-/skolemiljø. Sakene krever ulike tiltak og oppfølging, som igjen medfører økt bruk og behov for ressurser i saksbehandling og gjennomføring.
- Rapporteringsmengden er økende og like stor for en liten kommune, noe som krever mye administrativ lederressurs. Dette gjelder også oppdatering på nye krav og lovverk. Utfordringen ligger i å få en god balanse mellom det administrative og det pedagogiske lederskapet.
- Folkebiblioteket står nå foran flere utfordringer for å holde tritt med bibliotekenes utvikling både regionalt og nasjonalt. Meråpent bibliotek med selvbetjent utlån bør innføres i snarlig fremtid. Vi ser at meråpent bibliotek kan være vanskelig å gjennomføre med de lokale biblioteket har i dag, med en helt åpen løsning med gjennomgang til administrasjon, kulturskole, kantine etc. En ny, mer sentral beliggenhet i gangavstand fra skole og barnehage eller andre løsninger bør vurderes for bibliotekets utvikling og for å oppfylle biblioteklovens ordlyd om bibliotekets stadig viktigere rolle som en lavterskel og allment tilgjengelig møteplass i lokalsamfunnet.

Sektor helse og omsorg

Sektorleder: Ingjerd Tuset

Sektoren består av HSO administrasjon, skole- og helsestasjonstjeneste, legetjenester, rehabilitering (fysioterapi og ergoterapi), rus og psykisk helsetjeneste, hjemmetjeneste, miljøtjeneste, dagsenter og institusjon. I tillegg er disse interkommunale tjenestene lagt under helse og omsorgs ansvarsområde; NAV og sosialhjelp, kommunalt akutt døgntilbud (KAD), tildelings- og koordineringskontor, legevakt, responscenter, samfunnsmedisinsk enhet (kommuneoverlege), friskliv, psykologtjeneste, jordmortjeneste og kriesenter.

Kommunen har medfinansieringsavtale med Selbu Trykk om plasser for varig tilrettelagt arbeid (VTA).

I forbindelse med innføring av helseplattformen som pasientjournal og samhandlingssystem, har Tydal kommune inngått aksjonæravtale som gjør kommunen til medeier (0,15 % av aksjene, 4 aksjer) i Helseplattformen AS.

Måloppnåelse

Helse- og omsorgsplan for Tydal 2022-2032 ble vedtatt i juni 2023. Planen skal sikre at kommunen oppfylles sine forpliktelser til å planlegge sine helse- og omsorgstjenester. Et sentralt mål er å legge til rette slik at innbyggerne kan bo lengre hjemme og mestre hverdagen selv. Tiltakene konkretiseres i kapittel 5 «Utviklingsarbeid på sektoren». I 2024 har sektoren blant annet fokusert på å utvikle dagtilbud, styrke hjemmetjenesten, videreutvikle tverrfaglige team, ta i bruk velferdsteknologi og sikre nødvendig kompetanse i tjenestene. Utover dette og i tillegg til daglig drift, har to store prosjekter krevd mye av sektorens kapasitet gjennom hele året. Dette er innføring av Helseplattformen og prosjekt helse- og administrasjonsbygg.

Rekruttering

Til tross for stor innsats i å rekruttere og beholde personell, har det også i 2024 vært utfordrende å sikre tilstrekkelig kvalifisert arbeidskraft i tjenestene. Gjennom året har flere stillinger stått ubesatt på grunn av sykefravær eller fordi ledige stillinger ikke har blitt fylt etter utlysning. Behovet for arbeidskraft fra bemanningsbyråer har vært stort gjennom hele året, særlig i forbindelse med sommerferieavviklingen. Omsorgstjenesten brukte totalt 4,3 mill. kr på bemanningstjenester i 2024. Turnusplanlegging og tilpasning av arbeidstid til enkeltansatte og tjenestene som helhet, er en viktig men krevende del av rekrutteringsprosessen. Å legge til rette for ønsker og behov til periodependlere, dagpendlere og ansatte i ulike livssituasjoner, samtidig som forsvarlig drift med riktig og nok kompetanse skal sikres innenfor økonomisk rammer, er utfordrende og tidkrevende.

Sektoren lyktes ikke med å rekruttere lærling i helsefagarbeiderfaget i 2024. Det kan se ut til at det også blir vanskelig i 2025. Omsorgstjenesten er heller ikke den foretrukne praksisplass for sykepleier-/vernepleierstudenter. Dette er bekymringsfullt. Manko på læringer og studenter påvirker muligheten vi har til å rekruttere yngre arbeidskraft inn i faste stillinger etter endt studieløp.

Helseplattformen – innføringsprosjekt

Den 27. april 2024 tok helsesektoren i Tydal kommune (med unntak av legekontoret) i bruk Helseplattformen. Prosessen krevde omfattende forberedelser og opplæring. Instruktører og superbrukere ble frikjøpt for å sikre nødvendig kompetanse og oppfølging. Innføringen ble gjennomført parallelt med daglig drift i en krevende bemanningssituasjon.

Fagutvikler i omsorgstjenesten spilte og spiller fortsatt en avgjørende rolle i opplæring og oppfølging av Helseplattformen. Dette er et komplekst system som reflekterer sektoren det er laget for. Mens noen aspekter ved systemet har ført til forbedringer, har andre vært mer utfordrende. En betydelig forbedring, er at innbyggerne nå har en sikker elektronisk løsning for å søke på vedtaksbaserte tjenester. Det er også en stor fordel at løsningen gir sanntidsinformasjon til både kommuner og sykehus om felles pasienter, noe som forbedrer samarbeidet og kontinuiteten i pasientbehandlingen. Dokumentasjon via mobiltelefon, kjent som Rover, har forenklet dokumentasjonen for alle ansatte og gjort opplæringen av sommervikarer enklere.

Det som har vist seg å være mest utfordrende, er at ansatte som jobber på tvers av ulike tjenester, må lære seg flere arbeidsflater. Denne utfordringer understøttes også av en ansattundersøkelse om selve innføringen av systemet, gjennomført sammen med Selbu kommune. Den samme undersøkelsen ga også uttrykk for at opplæringen, og særlig egentreningen, ble noe mangelfull pga. begrenset tilgang på ansatteressurser. Likevel syntes de alle fleste som svarte at innføringen gikk bra eller nokså bra.

Oppfølging og tilpasning til nye arbeidsmetoder har vært i fokus etter innføringen. Omstillingen har vært krevende, men nødvendig for å dra nytte av Helseplattformens potensial. Til tross for utfordringene har innføringen ført til kvalitetsheving av helsetjenestene, sikret bedre dokumentasjon og tettere samarbeid med sykehuset. Innføring av Helseplattformen har også ført til mer samarbeid med andre kommuner, spesielt Selbu kommune. En raus delingskultur og opplevelse av å stå sterkere sammen, er noe av det som er positivt.

Tilskudd på 600 000 kr til Tydal og Selbu fra Helseteknologiordningen i Helsedirektoratet, gjorde det blant annet mulig å forlenge stillingen som felles innføringsleder et halvt år ekstra, fra juni og ut 2024.

Helse- og administrasjonsbygg

Særlig etter sommeren 2024 har både ansatte og ledere brukt mye tid på prosjekt helse- og administrasjonsbygg. For å følge prosessene tett, svare opp nødvendige spørsmål og bidra til at bygget svarer til helse- og omsorg sine behov, har det vært ukentlige møter der tillitsvalgte, verneombud og ledere på sektoren har møttes. I tillegg har enkeltansatte vært involvert på områder der de har bidratt med spesiell erfaring og kunnskap. Prosjekt helse- og administrasjonsbygg har vært tema på alle personalmøter, og tegninger/skisser har jevnlig blitt publisert på teams (så fort de har blitt «frigitt»), slik at alle ansatte har hatt mulighet til å følge prosessen og komme med innspill. Vi har også vært på besøk til andre kommuner som nylig har oppført helse- og omsorgsbygg (Frøya, Stjørdal, Selbu, Skaun). Her har vi fått nyttige innspill på hva som fungerer og ikke fungerer like bra.

Det er utfordrende å forutsi hvordan tjenesteyting og behov vil utvikle seg de neste femti årene, samtidig som at kostnadene på bygget skal holdes lave. Imidlertid har grundige drøftinger, vurderinger og avveininger basert på bla. erfaring, råd/opplysninger fra Husbank, andre kommuner oa., lovverk og faglige veiledere, vært fundamentet for de fleste valgte løsninger (utforming og plassering av rom, valg av velferdsteknologi osv.). Omfang og type plasser er basert på utredninger i helse- og omsorgsplan.

Samtidig som arbeidet med det nye bygget har pågått, har det også blitt utviklet midlertidige lokaler i Servicebygget for drift av helsetjenestene i en to-årsperiode. Tjenestene må tilpasse driften etter eksisterende rominndeling når de flytter inn i bygget. Det har ikke vært avsatt ekstra midler til oppfølging av nytt helse- og administrasjonsbygg i sektorens budsjett for 2024, men prosjektet har likevel vært ressurskrevende for sektoren.

Helsefellesskap

Helsefellesskap er en samarbeidsmodell mellom helseforetak og kommuner i et bestemt område. Målet er å skape mer sammenhengende og bærekraftige helse- og omsorgstjenester for pasienter som trenger tjenester fra både spesialisthelsetjenesten og den kommunale helse- og omsorgstjeneste. Samarbeidet er lovpålagt gjennom Helse- og omsorgstjenesteloven.

Tydal har inngått samarbeidsavtale med både St. Olavs hospital og Helse Nord-Trøndelag, og tilhører derfor både helsefellesskapet i søndre del av Trøndelag og nordre del av Trøndelag.

I 2024 har Tydal kommune prioritert deltagelse i Helsefellesskapet med St. Olavs hospital, og deltatt svært lite opp mot helsefellesskapet i nordre del av Trøndelag. Tydal har St. Olav som lokal- og akuttpsykehus, og har forholdsvis lite med Helse Nord-Trøndelag å gjøre – derfor denne prioriteringen. Tydal og Selbu har fordelt representasjon i ulike samarbeidsfora mellom seg, da vi ser at det er viktig med deltagelse av ulike årsaker. Tydal har stilt med representanter i følgende fora; administrativt samarbeidsutvalg, fagråd pasientsamarbeid, fagråd akuttmedisinske kjede og helseberedskap og legeutvalget. I disse møtene representerer Tydal også andre kommuner i Værnesregionen, dvs. Selbu, Meråker og Stjørdal, som alle har samarbeidsavtaler med St. Olavs hospital.

Økonomisk ressursinnsats og årsverk

Tall i mill. kr	Regnskap 2024	Budsj (endr) 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Årsverk 2024	Årsverk 2023	Ansatte 2024	Ansatte 2023
Driftsutgifter	49,4	44,7	4,7	10,5	35,7	34,5	41	40
Driftsinntekter	-10,1	-5,7	-4,4	77,2				
Netto	39,3	39,0	0,3	0,8				

Generelt om resultatet

Ansvar 3 hadde totalt sett et merforbruk på 316 000 kroner i 2024, hvorav 179 000 kr er knyttet til kommunale helse- og omsorgstjenester og 137 000 kr til interkommunale tjenester.

Når det gjelder de kommunale tjenestene, har omsorgstjenesten merforbruk, mens helsetjenestene har mindreforbruk. Midreforbruket skyldes stort sett vakante stillinger, inntekter i form av refusjoner (Helfo, gjesteinnbyggeroppgjør, andre kommuner) og tilskuddsmidler. Merforbruket i omsorgstjenesten er i stor grad knyttet til kjøp av bemanningstjenester (4,3 mill.), overtid og kostnad for ferievikarer. Kostnad i forbindelse med innføring av Helseplattformen var budsjettet på ansvar 3101, men regnskapsført på det ansvar som faktisk hadde utgiften (som i stor grad var omsorgstjenesten, ansvar 3131). Tildelte tilskuddsmidler gjennom året har blitt regnskapsført på 3101, mens utgiften har vært ført på ulike kontoer på ansvar 3131. Det er ikke gjort en regnskapsmessig fordeling/justering i etterkant, noe som medfører at det 3101 har et kunstig stort mindreforbruk, mens 3131 har et kunstig stort merforbruk. Nettosommene på disse to ansvarene må derfor ses i sammenheng. Regnskapet ved årsslutt viser dessuten at det ble brukt mindre ressuser til innføring av Helseplattformen enn det som var estimert. Dette mindreforbruket bidrar også til å dekke merkostnad for bruk bemanningsbyrå i omsorgstjenesten.

Ved utgangen av 2024, hadde sektoren totalt 34,7 årsverk fordelt på ulike yrkesgrupper og inkludert ledelse på tjenesteledernivå. 26 årsverk av disse var tilknyttet omsorgstjenesten. To lærlingestillinger med ulik verdiskapning gjennom året, kommer i tillegg. Flere av stillingene har imidlertid vært vakante gjennom året, hvilket betyr at det rapporterte antallet årsverk ikke samsvarer med faktisk benyttede årsverk. Det har vært økning i vedtak på dagtilbud og miljøtjenester. Helsesekretær/sykepleierressurs på legekontoet er økt med 40 %, jfr. kommunestyrevedtak.

Helseplattformen - ressursbruk

Kostnadene for innføring av Helseplattformen omfatter både investering og drift. Disse er synliggjort med egne prosjektnummer i regnskapet.

Engangslisens og utgifter til etableringsfase (utvikling og kjøp av selve systemet, faktura fra Helseplattformen AS) på totalt 2 868 000 kr eks.mva. er ført i investeringsregnskapet, og summen er kvalitetssikret opp mot prisbilag i inngått Tjenesteavtale. Kjøp av 4 aksjer, à kr.1000, er også ført i investeringsregnskapet.

Til å anslå de ulike driftskostnader, ble det anvendt en økonomimodell utarbeidet spesifikt for dette formålet. Med bakgrunn i denne modellen, ble det var avsatt 1 700 000 kr i driftsbudsjettet på ansvar 3101. Regnskapet viser ved årsslutt at det ble brukt mindre ressuser til innføring av Helseplattformen enn det som var estimert.

Fakturert tjenestepreis fra Helseplattformen AS for drift og forvaltning (totalt 117 000 kr i 2024), er i henhold til prisbilag i Tjenesteavtale. Lokal innføringskostnad omfatter blant annet lønn til felles innføringsleder for Tydal og Selbu kommune, lønn med sosiale utgifter til kommunalt ansatte i innføringsperioden (superbrukere, instruktører, kursdager, hospitering, frikjøp ol.), kostnader til integrasjoner mot eksisterende datasystemer, datautstyr og materiell, lisenser, leie av lokaler fra andre kommuner (Selbu og Trondheim), migreringskostnader og reise- og oppholdskostnader. De totale kostnadene på lokal innføring ble 914 000 kr, som også inkluderer utgifter knyttet til 1 år prosjektstilling som lokal innføringsleder.

Sammen med Selbu kommune søkte Tydal om tilskudd til innføring av Helseplattformen gjennom Helseteknologiordningen. Vi fikk tildelt 600 000 kr, altså 300 000 kr på hver kommune.

Oversikt driftsregnskap innføring Helseplattformen:

Drift	Inn	Ut	Sum
Budsjett 2024	-1 700 000		
Tjenestepriis Helseplattformen 2024		117 000	
Lokaltinnføringskostnad (netto)		914 000	
Tilskudd Helseteknologiordningen	-300 000		
Sum	-2 000 000	1 031 000	-969 000

Tilskuddsmidler etter søknad

I 2024 har helse- og omsorgssektoren mottatt (etter søknad) og brukt totalt 1 345 000 kr i tilskuddsmidler:

- 420 000 kr fra Helsedirektoratet til «styrking av legevakttenesten i distriktskommuner». Tilskuddet er brukt til økt ressurs på forkontor, kurs, arbeidstøy og anskaffelse av ultralydapparat + annet medisinsteknisk utstyr.
- 625 000 kr fra Statsforvalteren i Trøndelag til kompetanse- og tjenesteutvikling.
 - 350 000 kr er brukt til kvalitetsarbeid (legemiddelhandtering og innføring av skrøpelighetsvurdering)
 - 100 000 kr er brukt til utdanningsstipend (sykepleier) med bindingstid i omsorgstjenesten
 - 100 000 kr er brukt til utdanningsstipend (helsesykepleier) med bindingstid på helsestasjonen
 - 75 000 kr er brukt til etterutdanning for enkeltansatte i omsorgstjenesten
- 300 000 kr fra Helsedirektoratet til innføring av Helseplattformen

Kort om året som har gått

Nøkkeltall

	2022	2023	2024
SKOLE- OG HELSESTASJONSTJENESTE			
Antall fødte barn	3	4	2
2 og 4 årskontroller	14	12	10
Skolestartundersøkelser	3	9	7
LEGETJENESTEN			
Antall pasienter på fastlegeliste pr. 31.12.	745	790	816
Konsultasjoner hos lege (oppmøte)	2059	2638	2677
Lab/skiftestuearbeid (forkontor)	617	570	608
Sykebesøk og akutt utrykning	71	31	71
Rådgiving/prøvesvar via telefon eller brev	1418	1418	1910
Diagnostisk ultralyd (ny 2023)	-	77	109
FRISKLIVSENTRAL			
Antall frisklivsreseppter	1	4	11
OMSORGSTJENESTEN			
Gjennomsnittlig belegg sykehjem	89%	85%	88%
Antall utplasserte trygghetsalarmer/trygghetsspakker	33	30	26
Antall utplasserte elektroniske medisindispensere	-	10	5
UTSKRIVNINGSKLARE PASIENTER			
Antall opphold/døgn	-/20	-/3	2/12
KOMMUNALT AKUTT DØGNTILBUD (KAD) - SELBU			
Antall opphold/døgn	7/19	0/0	1/4
KJØP/SALG AV SYKEHJEMSPLASSE			
Kjøp (fra Selbu)	7	0	0
Salg (til Selbu)	24	43	0

Generelt

Samarbeid på tvers av fagområder, sektorer og nivå, blir stadig mer viktig. Dette gjenspeiles også i nye lovkrav, nasjonale standardiserte pakkeforløp/pasientforløp og anbefalinger i form av nasjonale veiledere på mange områder. Det jobbes mye tverrfaglig i helse – og omsorgssektoren i Tydal, både på individnivå og på systemnivå. I 2024 har det blant annet vært fokus på psykisk helsearbeid for barn og unge, jfr. ny veileder på området. En tverrfaglig arbeidsgruppe har kartlagt situasjonen lokalt ut ifra anbefalinger i veilederen og foreslått tiltak ut ifra funnene. Rutiner knyttet til «barn som pårørende» er implementert i helsetjenestene. Når det gjelder voksne, er hukommelsesteam og hverdagsrehabiliteringsteam etablert og i bruk i Tydal.

Jfr. politisk vedtak om mottak av flyktninger, har helsesykepleier og lege vært involvert i mottak, kartlegging og oppfølging av disse. Helsetjenestene har også bidratt inn i undervisning til flytningene gjennom livsmestringsfaget.

Helsestasjon- og skolehelsetjeneste

Helsesykepleier har hatt ansvar for koronavaksinering gjennom hele året. Sammen med psykolog og lærer, har helsesykepleier hatt samlinger med mellomtrinn der skolemiljø har vært tema. Sammen med psykisk helsetjeneste og psykologtjenesten i Værnesregionen, er UP-team fortsatt under utvikling. Tilbudet er for elever i 5. – 10. klasse som har lettere psykiske plager. Psykolog er behandlingsansvarlig for tjenesten, mens samtaler og oppfølgingen utføres lokalt av helsepersonell i Tydal kommune.

Legetjeneste

Innbyggere kan velge fastlege i en annen kommune enn der de er folkere registrert, og kalles da «gjesteinnbyggere». Kommunen dekker basistilskudd for sine innbyggere, og oppgjøret mellom kommunene beregnes av HELFO. I 2024 får Tydal penger tilbake fra gjesteinnbyggeroppgjøret.

Bemanningen ved legekantoret har vært stabil i 2024. Med tilskudd fra Helsedirektoratet har tjenesten blitt forbedret med nytt utstyr og økt kompetanse. Tydal har også solgt veiledningstjenester til Selbu kommune og hatt to medisinstudenter i praksis.

På grunn av mangel på LIS1-stillinger (tidligere turnuslege) i søndre Trøndelag, fikk Tydal kommune varsel fra Statsforvalter om opprettelse av en LIS1-stilling med start 01.03.2025. Selv om Tydal meldte at kommunen ikke har pasientgrunnlag for tre leger, kontorplass eller tilgjengelig bolig, ble varslet opprettholdt. Tydal aksepterte mottak av LIS1 for 6 måneder, med lønnstilskudd.

Rus- og psykisk helsetjeneste

Tjenesten hatt noe redusert tilgjengelighet pga. oppsigelse og vakant stilling i perioder. To nye ansatte kom på plass i løpet av året, og tjenesten er nå fullt bemannet. En av de ansatte har sammen med helsesykepleier og psykologtjenesten i Værnesregionen videreført ungdomspsykiatrisk team. Rus- og psykisk helsetjeneste har ellers et godt samarbeid med Stjørdal DPS på individnivå (behandling knyttet til enkeltpasienter) og systemnivå (veiledning).

Omsorgstjenesten

Hjemmetjenesten har hatt jevnt pasienttrykk, mens sykehjemmet har hatt variasjon gjennom året. I 2024 var beleggsprosenten på sykehjemmet 88 %, en liten økning fra året før. Tydal betalte St. Olavs hospital for 12 overliggedøgn på grunn av manglende kapasitet for utskrivningsklare pasienter. Det var én innleggelse (4 døgn) på KAD-seng i Selbu i 2024. Selbu og Tydal har ikke brukt avtalen om gjensidig kjøp av korttidsplasser.

Det har vært økning i antall brukere med vedtak på dagtilbud for hjemmeboende. Tjenesten har vært operativ gjennom store deler av 2024, etter at passende lokaler og nødvendig bemanning kom på plass. Totalt har dagtilbudet betjent 12 unike brukere i løpet av året. Det har også vært økning i vedtak knyttet til miljøtjenester utenfor institusjon (sykehjem).

Rehabiliteringstjenesten

Ergoterapitjenesten har vært noe redusert i 2024 på grunn av oppsigelse og vakanse i stilling.

Fast kommunal fysioterapeut har hatt permisjon frem til oktober, men det har vært vikar i perioden. I samarbeid med frivilligsentralen, har kommunal fysioterapeut gitt tilbud om ukentlige gruppetilbud på lavterskelnivå. Dette har vært populære tilbud, som virker forebyggende og helsefremmende for de som deltar.

Fremtidige utfordringer

- Sikre at helse- og omsorgssektoren har tilstrekkelig og stabil tilgang på kvalifisert arbeidskraft (rekruttere og beholde) slik at både faste og midlertidige ledige stillinger blir besatt forløpende. Redusere behovet for bemanningstjenester.
- Sikre faglig forsvarlige tjenester med riktig kvalitet og omfang - tilpasset både en aldrende befolkning med økende behov for helse- og omsorgstjenester og flere yngre brukere med individuelle tjenestebehov.
- Inneha tilstrekkelig kapasitet i tjenestene (ansatte og ledere) til å ivareta både daglig drift og god involvering i store omstillingsprosjekter som vedgår helse- og omsorg i stor grad.
- Legge til rette for lovpålagt samhandling på tvers av enheter, sektorer, kommuner og nivå (kommune-/spesialist-helsetjeneste) blant annet gjennom bruk og utvikling av Helseplattformen som felles journalløsning og samhandlingsverktøy.
- Omstille tjenestene og pasientforløp for å i møtekomme generelle utfordringer i samfunnsutviklingen, individuelle pasientbehov og krav i lovverk/andre føringer.
- Sikre at Tydal er en tydelig og deltagende aktør i Helsefellesskapet med St. Olavs Hospital.
- Bidra til å sikre at helsetjenester som er lokalisert i Tydal i dag, men som ikke er underlagt Tydal kommune som arbeidsgiver, også vil bestå og være lokalisert her i fremtiden (ambulansetjeneste, tannhelsetjeneste og interkommunale tjenester).
- Bidra til å sikre god internkontroll og oversikt over våre interkommunale tjenester.

Sektor teknikk og miljø

Sektorleder: Hans Runar Sandnes Kojedal

Teknikk og landbruk er en sektor med bredt spenn i tjenestene og ansvarsområder. Sektoren drifter kommunens tekniske anlegg som veg, vann og avløp, eiendom- og bygningsdrift. Sektoren utøver også forvaltning gjennom diverse lovverk som plan og bygningsloven, matrikkelloven og forurensningsloven.

Sektoren er delt i tre hovedområder;

1. Teknisk drift

Omfatter avdelingene renhold og vaskeri, vaktmester, kjøkken og ansvar kommunale bygg- og anlegg, utleieboliger og næringsbygg i tillegg til maskiner og utstyr. Området har 19 ansatte i tillegg til vikarer og tiltaksplasser.

Renhold og vaskeri har ansvaret for sykehjemmets vaskeri samt alt renhold i kommunale tjenestebygg og noen utleiebygg. Servicenivået på renhold er høyt, dette skaper trivsel hos våre brukere.

Kjøkkenet har ansvaret for alle måltider til beboerne ved sykehjemmet. I tillegg leveres det middag til hjemmeboende brukere. Det tilbys møteservering til interne møter. Kjøkkenets nærhet til sykehjemmet gir muligheter for dialog og samhandling til det beste for beboerne. Ernæringsarbeid er et viktig fagfelt som det arbeides kontinuerlig med. Kjøkkenet har også totalansvaret for barnehage- og skolemåltidet. Det serveres måltid i barnehage og skole 5 dager i uka.

Vaktmesteravdelingen har ansvaret for praktisk vedlikehold og drift av alle kommunale bygg. I tillegg til bygningsdrift utfører vaktmester en god del tjenester som ligger utenfor kjernedriften, slik som f.eks. tekniske hjelpemidler, matombringing 3 dager i uka, mange andre kjøre-/flytteoppdrag og daglig postkjøring. Avdelingen jobber godt med drift og enkelt vedlikehold av bygninger innenfor de økonomiske rammene de har.

Kommunen har en vesentlig og for stor bygningsmasse. Tjenestebygg utgjør ca. 16.000 m² og næringsbygg ca. 4.000m². Kommunen disponerer totalt 51 utleieenheter fordelt på 10 trygdeboliger, 3 hybler og 38 leiligheter i ulike størrelser. Arbeidet med drift og vedlikehold planlegges og gjennomføres i samråd med kommunens eiendomsansvarlig.

2. Kommunalteknisk avdeling (KTA)

KTA er kommunens driftsavdeling for veg, vann- og avløp. Avdelingen har i mange år hatt en stabil bemanning på 5,25 stilling fordelt på 6 ansatte, så også i 2024. Avdelingen har driftsansvaret for vannverkene i Hilmo/Græsli, Ås/Aune og Stugudal. Deler av Tydal er utbygd med offentlig avløpsnett, og avdelingen har avløpsnett med tilhørende renseanlegg i grendene Græsli, Ås og Stugudal. Vann- og avløpsnettet er drøyt 120 km. i utstrekning, har i overkant av 1500 va-kummer, og omfatter ca. 45 utestasjoner som grunnvannspumpeanlegg, vanninntak, vaspumpestasjoner, vannbehandlingsanlegg, høydebasseng og renseanlegg mv.

KTA har driftsansvaret for ca. 20 km. kommunal veg med 3 tilhørende bruer på Moen, Løvøya og Henmo. Til driften hører også med ca. 500 veglys langs deler av det offentlige vegnettet i kommunen. Trøndelag fylkeskommune har overtatt driftsansvaret for vegbelysningen langs fv.705 på strekningen Åslian-Fossan.

3. Administrasjon og forvaltning

Administrasjon og forvaltning har kontorsted på rådhuset. Forvaltningsavdelingen yter tjenester innen plan, byggesak, oppmåling, vedlikehold av matrikkelen, landbruk, miljøforvaltning, tilsyn spredt avløp, utslipp m.m. Avdelingen har til sammen 9 ansatte. Avdelingens hovedfokus er å yte tjenester og god veiledning for profesjonelle utbyggere og selvbyggere innen regelverket og tidsfrister satt for tjenestene. Under administrasjon sorterer blant annet eiendomsforvaltning herunder vedlikeholdsplanlegging, prosjektoppfølgning og andre oppgaver som følger av kommunens ansvar som grunn- og bygningseier.

Veterinær og skogbruk

Utgiftene og oppfølgingen av veterinær og skogbruksrådgiver sorterer under landbruk.

Veterinærdekningen til landbruket er et kommunalt ansvar. Tydal samarbeider med Selbu om vaktordningen for oppdrag utenom ordinær arbeidstid. I vanlig arbeidstid har kommunen en egen ansatt veterinær. Denne ordningen ble gjennomgått og reforhandlet i 2024. Ordningen ser ut til å fungere etter intensjonen. Den årlige merkostnaden utgjør kr 350 000,- for Tydal kommune. Kommunens totale årlige kostnader har da kommet opp i 0,7 mill. kr.

Skogbruksrådgiver er en tjeneste kommunen kjøper fra Selbu kommune. Dette gjør at skogbruk fyller en hel stilling i Selbu og Tydal til sammen. Kommunen kjøper tjenester tilsvarende 30 % stilling. Slik det har vært har skogbruksrådgiver hatt en dag i uka i Tydal.

Renovasjon

Innsamling av husholdningsavfall fra bolig og fritid, samt slam fra private anlegg ivaretas via vårt eierskap i Innherred Renovasjon IKS. Her sitter sektorleder i administrativt utvalg og ordføreren i representskapet.

Brann- og redningstjeneste, feiervesen

Tydal er medlem i Rørosregionen brann og redningstjeneste. Røros kommune leverer både beredskap, brannledelse og forebyggende tjenester som feiing og tilsyn. Brannberedskapen i Tydal består av 18 mannskaper inklusive 4 utrykningsledere. Tydal har ikke rullerende vakt, men alle mannskapene som er tilgjengelig møter på alarm. Unntaket er i påsken og i sommerferieperioden, hvor mannskapene blir beordret til å gå vakter.

Måloppnåelse

Mål 2024-2027

- Effektivisere sektoren gjennom blant annet redusere og fornye bygningsmasse og skaffe en mer kompakt tjenesteyting.
- Forbedre våre langsiktige vedlikeholdsplaner og utrede reinvesteringer i bygningsmassen.
- Kompetanseoverføring ved nyansettelser/mannskapsskifte.
- Styrket vedlikehold på kommunens eiendom.
- Systematisk arbeide mot FNs bærekraftsmål.

Effektivisering av sektoren er noe vi konstant arbeider med. Digitalisering og automatisering er nødvendig for å oppnå dette målet. Gjentakende arbeidsoppgaver som kan digitaliseres må vi prøve å finne digitale automatiske løsninger på.

Vedlikeholdsplanlegging og langsiktige vedlikeholdsplaner for våre bygninger er en påstartet, men som tar tid å få innført. Det er kartlagt bygningsmasse i 2024 som vil være til hjelp i utarbeidelsen av vedlikeholdsplaner for bygningsmassen vi skal ha med oss videre. Det ble også innarbeidet en eiendomsstrategi i planstrategien. Denne vil si noe om hvilke bygninger vi skal planlegge å ha med fremover i tid. Sektoren er ikke kommet så langt som vi skulle ønske på dette området.

Mange ansatte på sektoren nærmer seg pensjonsalder. Kompetanseoverføring er vesentlig for å ikke miste viktig kompetanse på sektoren. Innarbeidet overlapstilling på 6mnder i KTA ble ikke besatt i 2024. Kompetanseoverføring løses på annen måte.

Måloppnåelsen på flere kulepunkter er langsiktig arbeid som må ses over år. Måloppnåelsen for 2024 er tilfredsstillende.

Økonomisk ressursinnsats og årsverk

Tall i mill. kr	Regnskap 2024	Budsj (endr) 2024	Avvik i kr	Avvik i %	Årsverk 2024	Årsverk 2023	Ansatte 2024	Ansatte 2023
Driftsutgifter	49,9	49,1	0,8	1,6				
Driftsinntekter	-25,2	-21,4	-3,8	17,8	30,5	30,5	36	36
Netto	24,7	27,7	-3,0	-10,8				

Tabellen viser hovedtallene for ressursinnsats på sektoren i 2024. Det er mer inntekt enn ventet, og det er truffet relativt bra på driftsutgiftene. Total netto ressursbruk innenfor sektoren var i 2024 på netto 24,7 mill. kr som er noe under budsjett. Det er avvik på enkelte områder, men alt i alt gikk sektoren med et mindreforbruk på 3 mill. kr. Det er ikke utbetalt tilskudd til bygging av helårsbolig i 2024. Veterinærtjenesten fikk et merforbruk på 0,3 mill. kr.

På drift av kommunale bygg og kjøkken ble det et mindreforbruk på 1 mill. kr som bl.a. skyldes vakanser i stillinger og utsatt innkjøp og vedlikehold som kommer i 2025. På vei, avløp, brann og feiing ble det et mindreforbruk på 1,5 mill. kr.

Antall årsverk er uforandret fra 2023 med 30,5 årsverk.

Selvkostområder for vann, avløp, tilsyn spredt avløp og feiing

Vann- og avløpsområdet har blitt en stor virksomhet med samlede driftsinntekter på 13,3 mill. kr ekskl. mva. i 2024. I 2021 kom selvkostområdet «Tilsyn spredt avløp». Tilsyn med innlagt vann gjøres for eiendommer som ikke har registrert godkjent renseløsning. Resultatet fra tilsynet brukes i videre oppryddingsarbeid. Tilsynet på avløpsanlegg skal sørge for at avløpsanleggene ikke fører til forurensning eller helseplager, og at alle krav i utslippstillatelsen tilfredsstilles.

Siste året har det vært investert 1,8 mill. kr i vann- og avløpstjenesten. Det er vedtatt at vann- og avløpstjenestene, tilsyn spredt avløp samt feiertjenestene skal leveres til selvkost, dvs. at inntektene skal dekke utgiftene fullt ut.

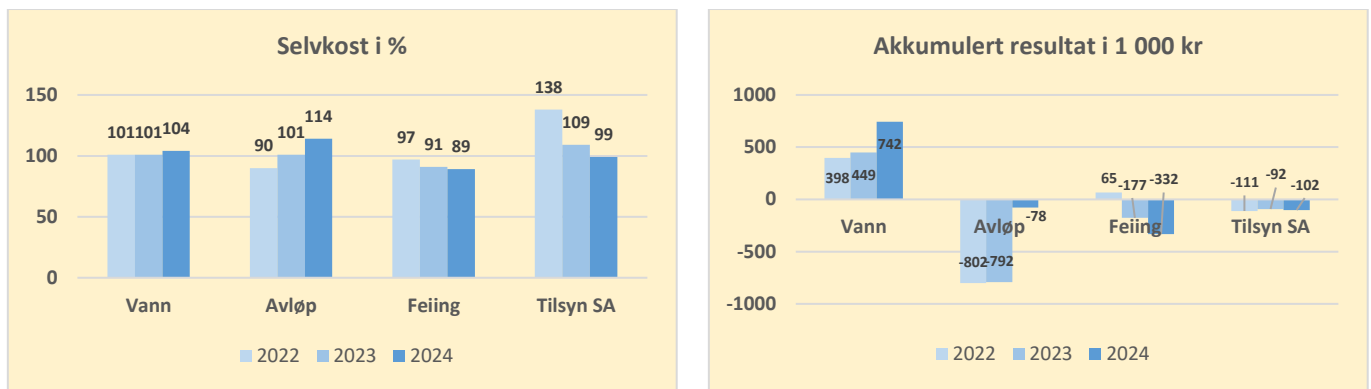
Inntektene har økt de senere årene som en følge av noe høyere gebyrer og at flere har blitt tilkoblet tjenestene. Kostnadene har stort sett vært høyere enn inntektene og kommunen har gjennom alle år subsidiert disse tjenestene. Det har ført til underdekning og at kommunen har måttet finansiere de manglende inntektene med andre bevilgninger.

Tabellen under viser resultat, dekningsgrad og fremførbart underskudd for henholdsvis vann, avløp og feiing.

2024	Vann	Avløp	Feiing	Tilsyn SA	Totalt
Resultat	267 216	732 043	-144 836	-5 787	848 636
Finansiell dekningsgrad	104 %	114 %	89 %	99 %	
Fremførbart underskudd 31.12	0	-78 263	-332 814	-102 363	-513 440
Selvkostfond 31.12	742 070	0	0	0	742 070

Vann, avløp- og feiertjenesten samt tilsyn spredt avløp fikk til sammen et overskudd på kr 848 636,- i 2024. Vann og avløp gikk med overskudd mens feiing og tilsyn spredt avløp gikk med underskudd.

Figurene under viser finansiell dekningsgrad og fremførbart underskudd.

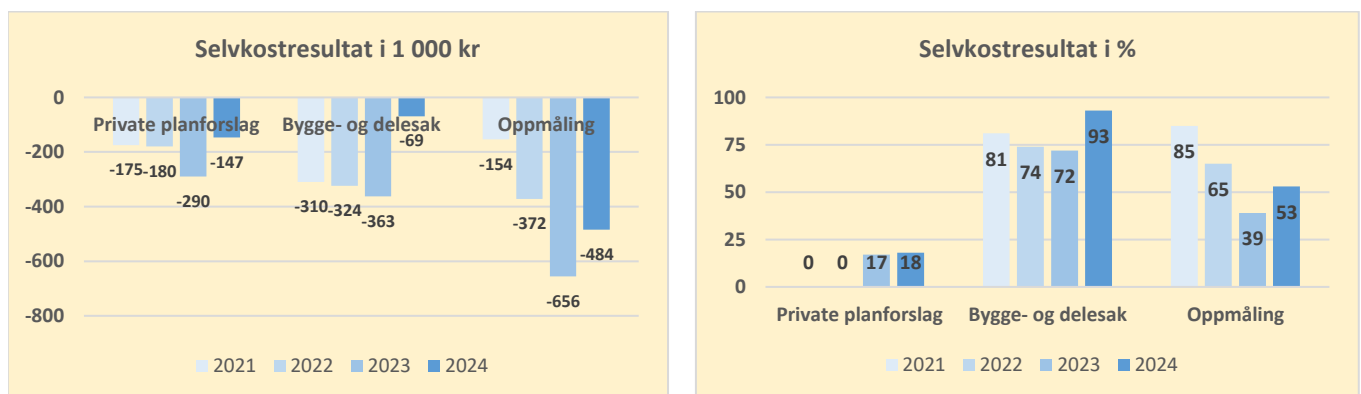
Finansiell dekningsgrad (gebyrinntekter i forhold til gebyrgrunnlaget) ble for vann på 104 % i 2024., avløp 114 % feiing 89 % og tilsyn spredt avløp på 99 %. Vannverkstjenesten nådde selvkost i 2021 og hadde et selvkostfond på kr 742 000,- ved utgangen av 2024. Avløpstjenesten fikk et overskudd i 2024 på kr 732 000,- og reduserte akkumulert underskudd til kr 78 000,-. Feiing fikk et underskudd på kr 145 000,- og økte det akkumulerte underskuddet til kr 333 000,- mens tilsyn spredt avløp fikk et underskudd på kr 6 000,- og økte det akkumulerte underskuddet til kr 102 000,-.

Det er betydelig usikkerhet om hvordan selvkostresultatene på vann og avløp vil utvikle seg framover. Rentenedgangen kommer senere enn forventet. Utgiftsnivået må vurderes kontinuerlig og arbeidet med å få nye abonnenter i de områdene hvor kommunene allerede har gjennomført grunnlagsinvesteringene må fortsette. Gebyrnivået må vurderes fortløpende og det må vurderes om det er spesielle avtaler som gir tjenestene lavere inntekter.

Selvkostområder for private planforslag, bygge- og delesaker samt oppmåling

Kommunen har et betydelig omfang av bygge- og delesaker samt oppmålingsaker. Når det gjelder private planforslag har det et lite omfang. Det kan være enkelte år det ikke er slike saker til behandling. Hvor oppdatert kommunepneplanens arealdel er har stor betydning for omfanget.

Fra og med 2021 utarbeides det selvkostregnskap også for disse tjenestene. Kostnadene er i det alt vesentligste driftskostnader. Bestemmelsene for selvkost for disse områdene er mye lik de for vann og avløp, men bl.a. med unntak av at underskudd ikke kan inndeckes med mindre det er selvkostfond for området. Dette betyr at hvis det ikke er midler på selvkostfondet, kan et underskudd ikke framføres til senere år. Underskuddet (midlene) er da tapt og må da finansieres av kommunen selv.

I 2024 ble det ikke sluttbehandlet private reguleringsplaner, men kommunens kostnader beløp seg likevel til kr 147 000,-. Det ble likevel noen beskjedne gebyrinntekter på dette området gjennom oppstartgebyrer for planer. Dekningsgraden ble 18 %. På bygge- og delesaker, samt oppmåling, har det vært betydelig aktivitet, men inntektene

dekker ikke kostnadene. Bygge- og delesaker gikk med et lite underskudd på kr 69 000,- i 2024 hvilket gir en dekningsgrad på 93 %. Oppmåling fikk et underskudd på 484 000,- som gir en dekningsgrad på kun 53 %. Til sammen ble underskuddet på disse tre selvkostområdene på kr 700 000,- i 2024 mens akkumulert underskudd fra og med 2021 til og med utgangen av 2024 utgjorde til sammen hele 3,5 mill. kr. Slik som selvkostbestemmelsene er på disse saksområdene, kan et underskudd ikke framføres til senere år. Kommunen har måttet finansiere de manglende inntektene med andre bevilgninger. Slik kan det ikke fortsette. Gebyrsatsene bør økes og det må ses på andre muligheter for å øke inntektene på disse selvkostområdene.

Kort om året som har gått

Administrasjon og saksbehandling

Avdelingen har levert tjenester som normalt. Med få ansatte med store ansvarsområder er vi avhengig av at folk er på jobb. I perioder med vakante stillinger, sykdom eller ferieavvikling er det utfordrende å levere tilstrekkelige tjenester. 2024 startet også med at vi manglet en person på eiendom. Denne ble besatt i april.

Året startet med å lande en ny avtale med veterinærene om vakt i Nedalen. Selbu er vertskommune for dette samarbeidet. Det ble samtidig forhandlet om en ny avtale for veterinær på dagtid i Tydal. Dette endte med en ny ansettelse av veterinær i kommunen. Ordningen har fungert godt etter at ny avtale kom på plass.

Det er en lavere aktivitet på nybygg i kommunen. Spesielt gjelder dette fritidsboliger. Spørsmålet er om dette er en varig endring, og at vi må forberede oss på at tiden med omfattende hyttebyggingen i kommunen er over. Det vi derimot ser er at mange gjør oppgraderinger i eksisterende bygninger. Det er også avsatt personalressurser til å følge opp kommunal planlegging, Kirkvollstippen og KPA. Forhåpentligvis legger vi et grunnlag for økt aktivitet fremover med godt plangrunnlag.

Kommunalteknisk avdeling (KTA)

Driften ved avdelingen i 2024 var som åra før, av det stabile slaget, sykefraværet på KTA er så lavt som det kan bli. Som kjent i lang tid har en vesentlig del av mannskapet ved KTA nå kommet til det punkt, at de kan gå over i pensjonistenes rekke. Dette er mannskap som besitter stor kunnskap om kommunens anlegg, og flere har nå varslet avgang. Avdelingen arbeider med kompetanseoverføring.

Arbeidet med å få selvkostfondene for vann og avløp i balanse har pågått med uforminsket styrke også siste år. Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene, men kan avstemme over-/underskudd mot fond for å jevne ut gebyrene år for år. Som en kontroll må kommunen hvert år utarbeide en selvkostkalkyle som viser resultatet for det enkelte gebyrområde.

Tjenesteområdene for vann- og avløp nådde også i 2024 målet om full selvkost, resultatet ble hhv. 104 % for vann, og 114 % for avløp. Begge tjenestene fikk positiv avsetning til sine respektive selvkostfond, ekstra gledelig er det at avløpsområdet nå har et selvkostfond nærmest i balanse. Avløpsområdet er mer krevende å drifte enn vannforsyning da denne tjenesten har færre abonnenter å fordele kostnaden på. Flere områder av bygda er ikke utbygd med offentlig avløpsnett.

Ved utgangen av 2024 var det 1 002 abonnenter på vann, og 802 på avløp. Dette er en økning på hhv. 21 abonnenter for vann, og 26 abonnenter på avløp i 2024. Styrking av gebyrgrunnlaget for vann- og avløp gjøres enklest ved å tilknytte nye abonnenter. Potensialet for nye abonnenter er størst ved fortetting i områder hvor kommunen allerede har foretatt grunnlagsinvesteringer i hovednettet.

Det er bekymringsfullt at ny arealplan i kommunen ser ut til å dra ut såpass mye i tid. Dette er nok en medvirkende årsak til såpass liten aktivitet i byggebransjen, og spesielt nybygg. Dette gir liten mulighet for tilknytting av flere nye abonnenter vann- og avløp. En annen ulempe med liten aktivitet er at kapasiteten i byggenæringen i kommunen kan bli redusert. Dette kan videre gi ulemper som dårlig tilgang på eksterne ressurser med kompetanse om kommunale anlegg. Planstrategien fastsetter at det skal utarbeides en hovedplan for vann- og avløp, denne henger også tett sammen med en revidert KPA som vil avklare hvor vi skal anlegge ny bebyggelse i fremtiden.

Tydal har som de fleste andre kommuner et etterslep i vedlikehold av vann- og avløpsnett. Når situasjonen for selvkostfondene tillater det, må positiv avsetning benyttes til utbedringer. Ny forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Tydal kommune ble innført ved årsskiftet. Som forberedelse til denne og nytt gebyrsett, er det utført et omfattende arbeid med montering av fjernavleste vannmålere på alle nærings- og kombinasjonseiendommer i 2024. Målet bør være at alle abonnenter fremover skal betale vannavgifter etter målt forbruk, dette vil kreve en endring i gebyrforskriften.

Økt nedbør er utfordrende for vegvedlikeholdet, men prognoser viser at dette er noe vi må venne oss til. Vintervedlikeholdet ble for 2024 lavere enn antatt. I underkant av 80% av potten avsatt til brøyting ble benyttet. Dette henger sammen med snømengde og vinterværet.

I 2024 ble gatebelysningen i Søliåsen, de siste gamle armaturene på Østbyvegen, og deler av Løvøyvegen skiftet til ledarmaturer. De første led-armaturene langs kommunal veg er nå 12 år, og det har hittil ikke vært behov for utskifting av noen som følge av slitasje. Dette står i kontrast til tidligere eldre armaturer. Da ble det typisk skiftet 30-50 lamper hvert år! Nedetid i vegbelysningen etter omlegging til led er utelukkende grunnet feil i strømforsyningen.

OneCo/Telenor oppgir at størstedelen av kundene i NKOM-prosjektet bredbånd Fossan- Stugudal nå er oppkoblet på fiber. Noe etterarbeid med opprydding vil pågå i vår/sommer etter at telen har sluppet taket.

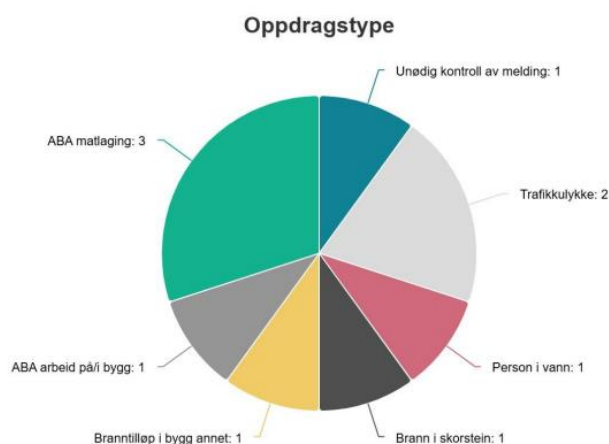
Kommunal vaktordning

Kommunal vaktordning for tekniske tjenester ivaretar hendelser som krever respons utenom ordinær arbeidstid. Henvendelsene er mange og av ulik karakter, og mye løses på telefon. Foruten oppdrag i kommunens bygg- og anlegg er andre typiske oppdrag bistand til kommunens hjemmetjeneste, og utkalling av mannskap for ettersøk ved melding om viltpåkjørsler. I 2024 var det totalt 63 utrykninger på vakt. Antall oppdrag som krever utrykning har over lang tid ligget på 50 – 75 pr år. Kostnader til beredskapsvakten fordeles på de ulike tjenesteområdene etter bruk. Bistand til oppdrag som viser seg ikke å være kommunalt ansvar, viderefaktureres rekvirent.

Brann- og feiervesen

Oppdrag løst av brann og redning i Tydal 2024:

Hendelser i Tydal i 2024:

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg i bygninger er en del av vertskommuneavtalen med Røros, Os og Holtålen kommuner. Resultatet for feiing- og tilsyn endte med en selvkostgrad på 89 %.

Tjenestekjøp fra Røros kommune i 2024 utgjorde 2,3 mill. kr for brann og redning og 1,1 mill. kr for feiing.

Kommunal drift

Mange av kommunens tjenestebygg er gamle, har arealer som er vanskelig å utnytte og energikrevende med tanke på oppvarming. Det er et betydelig vedlikeholdsetterslep.

Lav vikartilgang har gjort det utfordrende å drifte avdelingen. Ansatte har fått flere oppgaver som følge av permisjoner og vakanser på sektoren. Dette har ført til kapasitetsutfordringer. Det er utfordrende å ta igjen etterslep etter perioder med lav bemanning. Siste året har det vært varierende tilgang på vikarer.

Alle kommunens utleieenheter er i bruk. Det er også henvendelser om leie av boliger som kommunen ikke kan etterkomme. Boligbehovet er vanskelig å forutse, og det mangler avklaringer om hvor langt Tydal kommune skal strekke seg i å tilby boliger. Her bør det private næringslivet komme på banen for å tilby ordinære boliger og leieforhold. Behovet vil ikke gå ned med det første.

Det tilbys redusert husleie til flere ansatte spesielt innen helse og omsorg. Dette fører til en mindreinntekt for teknisk. Kommunen har også forholdsvis lave husleiesatser, det er mulig dette påvirker privat initiativ. Arbeidet med en bolig politiskplan bør starte raskt.

Det pågår en digitalisering for å få en bedre arbeidsstyring i vaktmester -og renholdsavdelingen. Det ble på førjuls-vinteren byttet program til FAMAC. Dette er et internkontrollsystem som er spesialtilpasset eiendomsbransjen for å sette driftsrutiner og dokumentasjon (f.eks. FDV-dokumentasjon) i system. Dette vil forenkle arbeidet med dokumentasjon samt arbeidsplanlegging. I tillegg til ordinære driftsoppgaver utfører vaktmesterne mange kjøre- og flytteoppgaver.

De siste årene har det vært økt behov for bistand fra avdelingen i forbindelse med tekniske hjelpemidler for at personer kan bo lengre hjemme. Det er et ønske om at spesielt eldre skal bo lengre hjemme. Dette gjør at behovet for tekniske hjelpemidler øker. Det betyr at det flyttes ressurser fra byggdrift til bistand tekniske hjelpemidler. Avdelingen har også de siste årene fått mange oppgaver fra kultur samt oppgaver i forbindelse med bolystiltak. Dette påvirker ressursene som er igjen til byggdrift og vedlikehold.

Et godt renhold bidrar til å oppnå trivsel, hygiene og godt inneklima samtidig som det forlenger levetiden på materialer og inventar. Renhold har byttet ut, samt kjøpt flere rengjøringsmaskiner de siste årene. Dette gjør arbeidet til renholderne litt mindre fysisk krevende. Avdelingen har flere ansatte/vikarer som ikke har førerkort, dette er til tider utfordrende og krever en del ekstra planlegging.

Vaskeriet har ansvaret for alle typer tøy som brukes på sykehjemmet inkludert privat beboertøy. I tillegg tilbys det tjenester til hjemmeboende. Her vaskes også alt arbeidstøy fra helse- og omsorgstjenesten.

Tradisjonskost er populært ved sykehjemmet i Tydal, men beboerne er også blitt glad i mer «moderne» retter. Det ble solgt 4.270 middagsporsjoner til hjemmeboende. Det serveres varm lunsj ved sykehjemmet og stort sett alle bakverk lages ved kjøkkenet. Avdelingen strekker seg langt for å imøtekomme ønsker og bestillinger. Det samarbeides godt med omsorgstjenesten.

Arbeidsgiver legger til rette for at ansatte kan delta på webinar, kurs og fagdager. Ansatte som mangler fagbrev, blir oppfordret til å ta det. Arbeidsgiver vil legge til rette slik at dette skal kunne gjennomføres.

Området har driftsansvar inkludert renhold på Stugguvollmoen med dusj og toalettanlegg, Rotodden, naturparken samt følgende toaletter; Ystesosen, Stugudal sentrum og handikapfiskeplassen. I 2025 kommer det toalett i Naturparken og det åpnes nytt toalett på Rotodden.

Det har det siste året vært brukt mye tid på ulike aktiviteter i forbindelse med prosjekt helse -og administrasjonsbygg. Med god planlegging vil moderne bygningsmasse bli vesentlig enklere å drifte enn dagens.

Driftstiltak (Fra 2023)

- **Storaunstuggu:** Tydal Bygdeservice utførte arbeidet i henhold til prosjektet. Usikkerhet rundt regelverket på så gamle bygninger i forhold til fredning gjorde at vi kun utførte sikringstiltak. All torv ble fjernet og det ble lagt på takpapp. Andre sikringstiltak utføres i 2025.

- **Heis i Servicebygget:** Leverandørutfordringer medførte at prosjektet ble flyttet til 2024. Ferdigstillelse våren 2025.

Driftstiltak 2024

- **Kommuneplanens arealdel**
Arbeidet pågår. Avklaringer rundt fritidsbebyggelse har latt vente på seg hele året. Det er lav fremdrift i saken.
- **Vedlikehold kommunale veger**
I 2024 ble de ekstraordinære vedlikeholdsmidlene til kommunal veg benyttet på Løvøyvegen, og til asfalt på vegene i område Kløfta.
- **Toalett Rotodden friluftsområde**
Tiltaket er gjennomført. Åpning av toalettet gjøres vår 2025.
- **Brekka bygdetun**
Tiltaket er gjennomført, men med unntak av maling. Dette er bestilt før sesongstart 2025.
- **Barnehage -og skolemåltid:**
Måltid i barnehage og skole går etter planen.
- **Økt vedlikehold kommunale formålsbygg**
Det er lagt asfalt ved skolen, kjøpt inn luftkvalitetsmålere, oppstartskostnader FAMAC, flere mobile air condition og luftfuktere samt gjennomgang av ventilasjonrørene ved barnehagen.
- **Økt vedlikehold kommunale utleieboliger**
Det er oppgradert et bad, nytt kjøkken og lagt nye gulv i en bolig. En trygdeleilighet er totalrenovert og gjort handikapvennlig. Planen er å oppgradere boenheter ved ledighet.
- **Led-lamper hall og skolen:**
Forbud mot produksjon og Import av lysrør og kompaktlysrør. Det kjøpes inn led-lamper. Det er byttet lysarmaturer i hallen og i skolens gangareal.
- **Gulvmaskiner på renhold**
Innkjøpt 2 nye i 2024.
- **Flomsikring Rønningsgjardet**
Prosjektet gjennomført, tiltaket ser ut for å ha ønsket effekt.
- **Trafikksikkerhet kommunal egenandel**
Ikke bevilget fylkeskommunale midler i 2024.

Fremtidige utfordringer

Kommunens bygningsmasse har et vesentlig vedlikeholdsetterslep. Bygningsmassen er også uhensiktsmessig for tjenesteytingen. Dersom det ikke blir bygging av et nytt helse og administrasjonsbygg vil sektoren få store utfordringer med å renovere og drifte byggene vi har i dag. Arealet må ned, og standarden må opp. Økonomi og personaltilgang vil være utfordrende fremover. Samlokalisering i et nytt helse -og administrasjonsbygg vil løse mange av utfordringene. Det blir mer effektiv arbeidsdag for de ansatte med mindre frakt mellom bygningene.

Revidert avløpsdirektiv i EU trådte i kraft fra årsskiftet 2024/25. Ettersom Norge ikke er medlem av EU venter det fortsatt en prosess før kravene i revidert direktiv trer i kraft for oss. Det er på nåværende tidspunkt uklart hvordan regelverket i Norge vil bli, og hvor lang tid denne prosessen vil ta. Dette vil kunne ha store konsekvenser for avløpshåndteringen, og potensielt vil krav til rensing bli vesentlig strengere enn i dag. Dette kan gjøre at vi må forbedre våre anlegg og dertil vesentlige investeringer.

Høy gjennomsnittsalder på flere avdelinger gjør det nødvendig å tenke rekruttering. Ved avganger vil mange års erfaring og kunnskap forsvinne. En må etterstrebe overlapp i enkelte stillinger, slik at organisasjonen ikke mister kunnskap om egne anlegg. I de fleste områder har det vist seg vanskelig å rekruttere ny arbeidskraft. Rekrutteringsutfordringene gjelder både for stillinger med store krav til utdanning, men også stillinger uten formelle krav til kompetanse. I tillegg er det få boliger på leiemarkedet, så når vi lykkes med å rekruttere kan enkelte takke nei pga. manglende bolig.

Standarden på enkelte kommunale utleieboliger er for dårlig. Det må tilstrebes å oppgradere/pusse opp boliger ved ledighet.

Vi har pr i dag 5 heiser i kommunale bygg, disse er rundt 30 – 35 år gamle. Skjerpede forskriftsbestemmelser for sikkerhet på heiser gjør at vi har fått krav fra Norsk heiskontroll om utbedringer på 3 av disse. Ved å bygge et nytt helse -og administrasjonsbygg reduseres dette antallet. Heisen i servicebygget ble oppgradert i 2024, mens heisen på skolen skal etter planen oppgraderes i 2026.

Investeringsregnskapet

Prosjekt	Regnskap 2024	Budsjett (endr) 2024	Avvik i kr
Nye abonnenter vann	0	200 000	-200 000
Nye abonnenter avløp	0	200 000	-200 000
Boligprosjekt Tydal	0	2 000 000	-2 000 000
Ny bil vann og avløp	744 582	700 000	44 582
Vannmålere (prosjekt 1405 ikke i bruk)	835 104	900 000	-64 896
Påkostning pumpestasjoner (prosj. 1406 ikke i br.)	600 720	600 000	720
Toalett i naturparken	118 608	0	118 608
Henmo bru - renovering	831 935	670 000	161 935
Kulturhuset - HC-rampe, scene m.m.	7 102 668	7 500 000	-397 332
Vannbehandlingsanlegg Stugudal vannverk	177 700	200 000	-22 300
Mulig kjøp av to eneboliger	8 441 679	8 000 000	441 679
Ny bil oppmåling	676 821	800 000	-123 179
Prosjektering og opprusting uteomr. bhg. og skole	775 962	900 000	-124 038
Grillhytte somerstatte lavvo	241 078	200 000	41 078
Trekkør fjernvarme	254 371	200 000	54 371
Opprusting servicebygget	158 625	0	158 625
Boliger Rønningsjardet	4 190 665	0	4 190 665
Carport EL-bil	86 681	0	86 681
Forprosjekt oms.bol., helse- og adm. bygg	11 006 474	8 000 000	3 006 474

1202 - Ny tjenestebil vann og avløp

Tjenestebil er anskaffet i henhold til bevilgning.

1205 - Vannverk – vannmålere

Vannmålerne for nærings- og kombinasjonseiendommer ble installert og driftsatt innenfor budsjettpost. Prosjektet fortsetter i 2025 med mindre komplettering. Systemet med fjernavleste vannmålere er omfattende å bygge ut, men veldig arbeidsbesparende for beregning av vannavgifter.

1206 - Avløp og rensing – påkostning avløpspumpestasjoner

Utstyr og nytt overbygg for rehabilitering av Kirkvold avløpspumpestasjon er anskaffet iht. bevilgning. Arbeidene med oppgraderingen utføres av eget driftsmannskap. Anlegget rehabiliteres i likhet med øvrige stasjoner til tørr-opptilt installasjon, dette er en forbedring av arbeidshverdagen/HMS for driftsoperatør.

1305 - Kulturhuset

Opprusting av kulturhuset til forskriftsmessig stand. Dette utføres ved totalentreprise. I prosjektet ble det også avsatt midler til amfi. Overlevering av huset i november. På grunn av forsinkelser blir ikke amfi monterert før på etterjulsvinteren 2025.

1403 – Vannverk - Vannbehandlingsanlegg Stugudal vannverk

Nytt anlegg anskaffet iht. bevilgning, utskifting og igangkjøring med eget mannskap. Nytt anlegget er duplisert med tanke på sikkerhet og levetid.

1407 - Mulig kjøp av to eneboliger

Det ble i 2022 vedtatt en garantiordning for boligbyggere i Tydal. Kommunen har gått inn på avtale med en utbygger, og mulig kjøp av boliger. Ordningen kom på plass da det er mangel på moderne boliger på det åpne markedet i kommunen. Ordningen er avsluttet og kommunen vil ikke inngå flere slike avtaler. Kommunen har kjøpt 2 nybygde eneboliger i Søliåsen.

1408 - Ny bil oppmåling

Lang leveringstid på biler gjorde at anskaffelsen kom i 2024. Bil anskaffet og mottatt i henhold til budsjett.

1409 - Prosjektering/opprusting av uteområdene i barnehage og skole

Oppvekst er et satsingsområde for kommunen. 2024 har i stor grad gå med til tilstandsanalyser og prosjektering. Dette gjennomgås og legges til grunnlag for større oppgraderinger.

1410 - Grillhytte som erstatter lavvo

Tiltaket ble gjennomført og grillhytta ble åpnet 4. november 2024.

1412 – Trekkør fjernvarme

I løpet av året ble det klart at Trøndelag fylkeskommune skulle skifte stikkrennene på strekningen Berggarden-Koblingsanlegget langs fv.705. Med det rigide systemet som er for å få krysse fylkesvegen med rørledninger, var det nødvendig å benytte anledningen til å legge ned nødvendige trekkør for fjernvarme til nytt industriområde på Kirkvoldstippen. Kostnaden beløp seg til kr 200 000,-.

1414 – Boliger Rønningsgjørdet

Prosjektet var tiltenkt tilskudd fra Husbanken til utleieboliger. Dette ble tatt bort i starten av 2024. Usikkerhet rundt om det skulle gjeninnføres gjorde at kommunen avventet oppstart til revidert nasjonalbudsjett ble vedtatt. Tilskuddet ble ikke innført. Anskaffelsen ble lagt ut. Kjellmark AS skal levere tre boliger hvorav en enebolig og en tomannsbolig. Ferdigstilles vår 2025.

8503 - Forprosjekt omsorgsboliger, helse- og administrasjonsbygg

Prosjektet med nytt tjenestebygg som skal serve de fleste av kommunens tjenester har gått for fullt i 2024. Det er satt en prosjektramme på 300 millioner kr. Prosjektet har vært gjennom anskaffelser, brukermedvirkning, arbeidsmøter for å lande et best mulig konsept. Prosjektet har informert i alle kommunestyremøter og de fleste formannskap gjennom året. Det vises derfor til egen informasjon om prosjektet.

Årsberetning for Tydal kommune 2024